...مت ته د زړه له تله مبارکي وايي!

په افغانستان کې باید پتروشیمایي صنعتونه په پښو ودرېږي او په ځانګړې توګه د کیمیاوي سرې او پلاستیکي پایپونو تولید ته ځانګړې توجه وشي. په نږدې راتلونکې کې د سکوکو د مطبعې د احیا د پلان د تیارولو او د سلوګانو په فعالولو پانګونې وشي، په هېواد کې به له ۵۰۰ زره څخه زیاتو میلیون ټنه پورې غنمو د زېرمه کولو ظرفیت رامنځته کړي. هر ځای چې تعرفه د داخلي تولید په زیان تمامېږي، نو بدله به شي. د فارمسي د صنعت او د نفتو ګازو د تولید اهمیت ډېر لوړ دی. په راتلونکو میاشتو کې به د بازار موندنې، د خدماتو د کیفیت او مدیریت له اړخه [illegible] وشي. د ډبرو سکرو او د کانونو د استخراج قراردادونه به بېرته مرکزي شي او د کارکوونکو مصونیت ته به جدي پاملرنه وشي.

ولسمشر محمد اشرف غني

... اداري فساد پر ضد د حکومت د مبارزې ملاتړ وکړ

...ه موخه سیاسي اراده رامنځته شوې او د همدغې ارادې پر بنسټ به لازم بدلونونه رامنځته شي

...ړنوالو ادارو له استازو وغوښتل چې د فساد د خاتمې هڅه ... نګلارې پلي کړي، چې په نورو

سرمقاله

روژه، اوربند، سوله او ملي پخلاینه

افغان ولس یو ځل بیا په داسې حال کې د مبارکې روژې لپاره تیاری نیسي، چې تاریخي او قسم خوړلي دښمن لا د تېل شوې جګړې اور لمبې ورشیندي او د دغه دښمن په لمسون د هېواد پر بېلابېلو سیمو د وسله والو ترهګرو، مخالفینو او داعشیانو ډله ییز بریدونه روان دي. افغان مسلمه امت په داسې حال کې روژې ته تیاری نیسي، چې د ګڼو کورنیو غړي د همدغو بریدونو له امله پر شهادت رسېدلي او ان د خوښیو او وصلونو د ورا پر موټرونو یې هم بریدونه کړي او په کې ګڼو بې ګناه او بې دفاع وګړو له مرګ ژوبله اوړې. د ملکرو ملتونو د ریوټ له مخې سږکال د تېرکلونو پرتله په دغو بریدونو کې د بې ګناه وګړو د مرګ ژوبلې کچه لوړه شوې ده. بل لوري سږ کال افغان ولس په داسې حال کې مبارکې روژې ته تیاری نیسي، چې هېرې د جګړې او ښتو له امله ټولې اکمالاتي لارې ترل شوې او په ګڼو ولسوالیو کې د اوړو او خوراکي موادو بیې تر اسمانه لوړې شوې دي. په همداسې حال کې مو وا وریدل، چې وسله والو طالبانو د مبارکې روژې په میاشت کې د اوربند وړاندیز رد کړی او له بده مرغه ویلي یې، چې هغوی به په دې سپېڅلې او د ګناهونو د پاکولو په میاشت کې هم دغې غیر اسلامي، غیر انساني، غیر اخلاقي او غیر افغاني جګړې او وژنو ته زور ورکوي. په اصل کې روژه، اوربند، سوله او ملي پخلاینه د اسلام سپېڅلي ارزښتونه دي، چې خدای جل جلاله او رسول الله صلی علیه و سلم پرې ټینګار کړی دی. روژه یوازې او یوازې له سپېده داغه تر ماښامه پورې د نه خوړلو او نه څښلو په مانا نه ده، بلکې له ټولو غیر اسلامي او غیر انساني کړنو څخه د هر مؤمن مسلمان ځان ساتلو ته روژه وایي او د ورځې په اوږدو کې خوا ان د مېړه او ښځې یوځای کېدل هم منع دي. دغه راز اوربند هم اسلامي ارزښت دی، نو تر ټولو غوره دا ده، چې د جګړې د ښکېلو غاړو ترمنځ اوربند وشي او په سپېڅلې روژه کې د بې ګناه وګړو وینه توی نه شي او د ستر جنایت مخنیوی دې وشي، ځکه څوک په مبارکه روژه کې هم د بې ګناه وګړو وژنې ته زور ورکړي، نو دا له ستر او ستر جنایته هم لوړ جنایت دی، چې په هیڅ توګه د بخښلو وړ نه دی. دغه راز سوله او ملي پخلاینې هم اسلامي او افغاني غوښتنه ده، چې په کې خیر دی او الله جل جلاله وایي «په سوله کې خیر دی» په او غوره دا ده، چې پر افغان مسلمه امت د تاریخي او قسم خوړلي دښمن له خوا د دې تپل شوې جګړې لمن ورټوله شي. وسله وال مخالفین باید پوه شي، هغه دښمن، چې دوی یې د ناروا وژنو او بریدونو لپاره هڅوکړي او روزلي، ان یې د هغوی پرضد پله ډوله (داعش) روزلې او هڅوکړي ده، همدا اوس د هېواد په ګڼو سیمو کې د وسله والو مخالفینو او داعشیانو ترمنځ اخ و ډب روان دی او په کې ګڼو وسله والو مخالفینو ته مرګ ژوبله اوښتې ده، بل دا چې له افغان ځواکونو سره د اسلام د دیني عالمانو او مسلمه امت پوخ او نه ماتېدونکی ملاتړ دی، د

افغانستان د عالمانو سراسري شورا او څه باندې دریو زرو دیني عالمانو د کورنیو ځواکونو ملاتړ اعلام کړی او پر ټول ولس یې ټینګار کړی، چې دغه ملاتړ لا نور هم پیاوړی کړي او اوږه په اوږه د دښمن په وړاندې له کورنیو ځواکونو سره د هېواد او ملي ارزښتونو دفاع او ساتنه وکړي. دلته بل هیڅ داسې دلیل نه شي، چې دا جګړه او وژنې دې اوږدې شي، نو غوره دا ده، چې د ټل پاتې سولې لپاره ملي خوځښت وشي او راتلونکی اختر د خوښیو، ملي پخلاینې، سولې او سراسري امنیت او ثبات د نمونوي اختر په توګه ونمانځل شي. دغه راز ملي سوداګر هم باید د مبارکې روژې ارزښتونو ته پام وکړي او د الله جل جلاله د رضا او د دې مبارکې روژې په خاطر دې په بیو کې تخفیف را ولي، چې په دې کې هم د دنیا او هم د اخیرت خیر او برکت دی

د کورني او بهرني سیاست ښندنې

له اداري فساد سره د افغان حکومت د مبارزې د بهیر څارنه دې وشي

تمیم

افغان ولسمشر د اداري فساد پرضد مبارزه نه یوازې، چې خپل ستر لومړیتوب بللی، بلکې دا مبارزه یې دېره ګړندۍ کړې هم ده. ولسمشر د کابل بانک د قضیې د څېړنې تر څنګ د دولتي ادارو او په تېره بیا د وزارتونو ټول قراردادونو تر خپلې ژورې څېړنې لاندې نیولي او یوازې یې د ملي دفاع د وزارت د څو قراردادونو په ارزونه کې نه میلونه ډالره سپما کړي او ملي بودیجې ته یې اچولي دي. دا د ولسمشر تر ټولو مهم او ستر ګامونه بلل کېږي. ولسمشر د ټولو ټرونونو د ارزونې چارې په خپل لاس کې اخیستې، او هره اوونۍ د تدارکاتو په ملي کمېسیون کې د ده په مشرۍ غونډه جوړېږي او د ګڼو وزارتونو او ادارو د ټرونونو څرنګوالی تر ارزونې لاندې نیول کېږي، که هر ټرون د ملي ګټو پر خلاف وي او یا په کې فساد وي، نو فوراً یې مخنیوی کوي. څه موده وړاندې د کلي او ښار جوړولو وزارت ګڼ ریسان د اداري فساد له امله ممنوع الخروج اعلام شول او د تېښتې مخنیوی یې هم وشو. ډېر داسې استدلال کوي، چې ګټې دا کسان دې په ډاګه شي، خو په ډاګه شوي هم دي، نو د ګټو په فساد کې ورښکېلو کسانو نومونه د

رسنیو له لارې بربنډ شوي دي. دغه راز د قراردادونو د څېړنې او کنټرول له امله تر لاسه شوې ګټه هم مالومه ده او که هر څوک په دې اړه د روڼوالي او بیا حساب ورکولو غوښتنه کوي، نو ولسمشر او د تدارکاتو د ملي

، چې په یوه ارګان کې د اداري فساد مخنیوی کېږي، نو اړتیا ده، چې مدني ټولنه او ټرپوال بنسټونه یې څارنه وکړي، چې په ښه توګه تر سره شي پرون هم ولسمشر د ټرپوالو ادارو له ګڼو استازو سره په ارګ کې وکتل او د هغه

کمېسیون اداره او غړي تیار دي په هر حال د دې مبارزې په یوازې باید، چې ستاینه وشي بلکې د اداري فساد پرضد د دې پراخه مبارزې څارنه هم باید وشي. له نېکه مرغه د ولسمشر له خوا د اداري فساد د مبارزې ستاینه په ټرپواله کچه شوې او ګڼو ټرپوالو ادارو د دغه ګام ملاتړ او هرکلی کړی، خو اړتیا دا ده، چې د دې مبارزې څارنه هم وشي او کله

باطلې ښکار دا و، چې د اداري فساد په ضد مبارزه کې د څارونکو بنسټونو رول ارزښتمن دی. جمهور رییس محمد اشرف غني د دغو ټرپوالو ادارو له استازو وغوښتل چې د فساد د څارنې هغه بریاني تګلارې پلې کړي، چې په نورو هېوادونو کې یې نېې پایلې لرلې وي. ولسمشر غني پرون له غړمې مخکې د اداري فساد پر ضد مبارزې د بنسټونو له یو شمېر

مسوولینو سره په کته کې، چې د دغو بېلابېلو بنسټونو د ټرپوالو کتونکو لکه Global Integrity witness، د شفافیت څارونکي watch، د شفافیت ټرپوال سازمان Transparency International او په قراردادونو کې د شفافیت سازمان Open contract استازو حضور درلود. دوی د اداري فساد پر ضد د مبارزې په لاره کې د جمهور رییس اجنډا او اراده وستایله او وې ویل چې اوس د اداري فساد پر ضد د مبارزې په موخه سیاسي اراده رامنځته شوې او د همدغې ارادې پر بنسټ به لازم بدلونونه را منځته شي د اداري فساد پر ضد د مبارزې د بنسټونو مسوولینو او استازو له اداري فساد سره د مبارزې په اړه خپل وړاندیزونه او طرحې وړاندې کړې او ژمنه یې وکړه چې له اداري فساد سره د مبارزې په برخه کې د دولت د اجنډا بشپړ ملاتړ کوي. جمهور رییس له اداري فساد سره د مبارزې په برخه کې د نظارتي بنسټونو په رول د ټینګار په ترڅ کې د شفافیت او مؤثریت تر منځ په تعادل او توازن ټینګار وکړ او د دغو بنسټونو له مسوولینو او استازو یې وغوښتل چې د فساد د څارنې هغه بریالی تګلارې پلې کړي، چې په نورو هېوادونو کې یې نېې پایلې لرلې وي. جمهور

رییس همدارنګه له یادونو بنسټونو وغوښتل چې د افغان حکومت ټولې برخې تر پوښښ لاندې ونیسي او تمرکز یې یوازې د دولت په اجرایي برخو نه وي. جمهور رییس د یادو بنسټونو له مسوولینو او استازو وغوښتل چې د ټولنې او خلکو نظریات په خپلو ارزونو کې ځای پر ځای کړي. جمهور رییس غني د دولت، څارونکو بنسټونو او مدني ټولنې تر منځ د همکارۍ د تلین لپاره د مولو چوکاټ په رامنځته کولو ټینګار وکړ. مور د ولسمشر دا غوښتنې پر ځای بولو، هره ټرپواله او کورنۍ اداره، چې د اداري فساد پرضد مبارزه غواړي او یا یې پر افغان حکومت دا د فشار راوړلو لپاره پلمه ګرځولې، تړې هیله کېږي، چې په لومړي سر کې د اداري فساد پرضد د ولسمشر رغنده او ښتیزې کړنې وستایي او بیا په دې برخه کې ورسره رغنده همکاري وکړي، که یې دا هم په وس نه وي پوره، نو اړینه ده، چې د دې مبارزې څارنه وکړي، چې څرنګه تر سره کېږي. که دا هم نه شي کولی، نو بیا دې له یې ځایه نیوکو لاس په سر شي. باید مدني ټولنې، رسنۍ، کورنۍ او ټرپوالې ادارې په دې برخه کې د څارلې بهیر پر مخ بوسي او د روڼوالي او شفافیت مېکانیزم پیاوړی کړي

ملي ګټې باید د سولې او شومو موخو ښکار نه شي

دافغانستان دولت او په سر کې یې ولسمشر غني دافغانانو دکلونوکلونو دیوې سترې غوښتنې په توګه په هېواد کې دسولې لوړ هدف ته درسېدلو له پاره له خپل ټول ځواک څخه کار اخیستی دی او په پایله کې یې ګاونډي هېواد پاکستان دې ته هڅولی او اړ کړی دی چې په دغه ګاونډي هېواد کې ټول میشت افغان طالبان

اودافغان دولت لوړې ټولې مخالفې ډلې دافغانانو په مشرتابه له افغان دولت سره دسولې دخبرو پرمخ کېنوي او له دې پرته دې دافغان دولت هغه ټولې مخالفې ډلې چې دسولې له خبرو سره مخالفت کوي له خپلې خاورې وشړي، ... وړاندې کړې اوماتې سرچینې دې پرې بندې وچې کړي او ترڅنګ یې افغان حکومت هم باید هیڅ کوم بل هېواد، کومې بهرنۍ کړۍ اویا کوم بل بهرنی اویا کورني ښکېل لـه دا اجازه ورنه کړي چې دسولې خبرې ددوی دشومو دوه مخو او درواغجنو پالیسو ښکار شي اوزیانونه یې دسولې په اوارزښت تراغېزې لاندې راولي اوپه هېواد کې دبښو دحقوقو، ولسواکۍ اودیادغوښتې دچارو په برخه کې تېرې دیارلس کلنې لاس ته راوړنې پراوبو لاهو کړي. دافغانستان دمشرانو جرګې درییس فضل الهادي مسلم یار دڅرګندونو په اساس بايد دافغانستان دسولې دخبرو په اړه دیو سترمهم اوکلیدي هېواد په توګه ګاونډي هېواد پاکستان باید په تېرو دیارلسو کلونوکې دسولې دخبرو له پاره په تېرو پنځه ویشتو

سترواومهموغونډوکي دترلاسه شویو پربکړو دپلې کولو په اړه خپلې ناغېرۍ اوسرغړونې یا تکراري اوتجربه نه کړي اودسولې دداخل خبرو په نړدې

ورو ستیوکې دتل پاتې افغان سولې لپاره هلې ځلې پیل شوې او پاکستاني چارواکو ژمنې کړې دي، چې وسله وال افغان طالبان به له حکومت سره

دافغانستان دمشرانو جرګې درییس فضل الهادي مسلم یار دڅرګندونو په اساس باید دافغانستان دسولې دخبرو په اړه دیو سترمهم اوکلیدي هېواد په توګه ګاونډي هېواد پاکستان باید په تېرو دیارلسوکلونوکې دسولې دخبرو له پاره په تېرو پنځه ویشتو ستراومهموغونډوکي دترلاسه شویو پربکړو دپلې کولو په اړه خپلې ناغېرۍ اوسرغړونې یا تکراري اوتجربه نه کړي اودسولې دداخل خبرو په نړدې راتلونکو غونډو کې دی چې سرله سبا په ناروې کې پیلېږي دصادرو شویو پربکړودپلې کولو له پاره باید تري تضمین واخیستل شي

راتلونکو غونډو کې دی چې سرله پرونه په ناروې کې پیل شوې دصادرو شویو پربکړودپلې کولو له پاره باید تري تضمین واخیستل شي له دې پرته به دسولې دارمانجنو افغانانو اونوروسوله غوښتونکو لولسو اوغورنسده غورځنګونوهیلې پراوبو لاهو اوله خاوروسره به خاورې شي دولسمشرمحمداشرف غني په مشرتابه دافغان دولت له لورې په دې

دسولې په اړه مخامخ خبرونه کېښوي، بل لوري دافغانستان د حکومت هم ترټولو سترلومړیتوب په هېواد کې تل پاتې سوله ده، ددې لپاره افغان ولسمشرمحمداشرف غني پیاوړی پلان جوړ کړی، چې له مخې یې کورنۍ، ګاونډي، سیمه ییز اونړیوال بعدونه په کې رانغښتل شوي دي، دا چې پر افغانستان جګړه له بهره تپل شوې اودا جګړه کورنۍ ریښې نه لري، نو اړینه ده،

شاولي قرار

چې دافغاني اواسلامي ارزښتونوله مخې ددې جګړې دپای له پاره اودغه راز په هېواد کې دتل پاتې سولې لپاره بهرنۍ ټول لاملونه وڅېړل شي اوېرې کار وشي. پاکستان څخه به دې برخه کې مهم دی، چې ترانغېزې لاندې یې وسله وال طالبان په جګړه کې ښکېل دي اوپه تېرو څوکلونو کې یې دپاکستان په لمسون هرډول سوله ییز وړاندیزونه رد کړي دی. دا سوله ییزې هلې ځلې که په هره به وي اوله پاکستان او ایران پرته په هرځای کې دهر چاله خوا ترسره کېږي، افغان حکومت یې هرکلی کوي او په ځانګړې توګه افغان ولسمشر به دسولې په اړه له طالبانو سره هر راز خبرې په روښانه توګه ترسره کړي، یعنې دسولې په اړه به هیڅ داسې معامله نه کېږي، چې په کې ملي خیانت وشي اویادهېواد دملي ګټو پرخلاف وي. طالبان هم باید دافغانستان د خلکو دملي ګټو په پام کې نیولو سره دسولې له پاره خبرې وکړي، چې په افغان حکومت کې باید هغوی ته ونډه ورکړل شي،

۷ مخ

۷ مخ

د تروریزم او افراطیت پرضد د ګډې سیمه ییزې مبارزې اړتیا

ش_شاهین

په هېواد کې دجګړه ییز بهیر د دوام او دشتوستونزو او کړکېچونو ترشا بې له شکه چې دبهرنیو استخباراتي سازمانو اوسیمه ییزو مغرضوکړیو مستقیم لاس دی اوتل په دې هڅه اوهاند کې دي چې جګړه ځپلي افغانستان اومظلوم افغانان دیو قوي نظام او مقتدر حکومت درلودونکی نه شي،نو په دې توګه تروریزم اوپه مختلفو بڼو تخریبکارو مغرضانه تروریستي کړیو ته روزنه ورکوي تجهیز، تمویل اوسمبالوي یې اوترڅنګ یې خپلې ناوړه موخې اوشوم اغراض تعقیبوي چې له امله یې دملګرې ګران هېواد له ګڼ شمېر ستونزو سره مخامخ دی ، نو له پورته یادو ستونزو سره سره بیا هم دافغانستان د اسلامي جمهوري دولت روان سیاست په ټولیزه توګه دنړۍ اوپه ځانګړې توګه دګاونډیو هېوادونو پروړاندې تل دښه نیت ، ښه ګاونډیتوب، وروزګلوېزو اړیکو، دبشر حقوقوته هم په هرا اړخیز دول د

درناوي او هم دمتقابلو ښه اوبیکو همکاریو پراښت ولاړ دی ، افغانستان هیڅکله هم نه غواړي چې دګاونډیو اویا هم دنړۍ دکوم بل هېواد په کورنیو چاروکې لاسوهنه وکړي او نه هم پرچا کوم تېری تکل لري، لکه څنګه چې تل زموږ جګړه ځپلي ولس ته سوله غوښتې په همدې ډول په ګاونډیو هېوادونو اوټوله نړۍ کې دجګړې طرفدارنه دی ، بلکې په ټولې بشري نړۍ کې دسولې دټینګښت

اوبایبت هیله لري اوپه مقابل کې یې له نورو هېوادونو څخه هم تل دښو اونیکو اړیکو اودافغانستان په کورنیو چارو کې دنه لاسوهنې غوښتونکی دی ، نو همدې اصل ته په پاملرنې سره دافغانستان داسلامي جمهوري دولت مشرتابه تل په هېواد کې دننه اوهم له هېواد څخه بهر په سیمه ییزه اوټړیواله کچه په جوړوشویو غونډو ، ناستو اوکنفرانسونو کې دګډون ترڅنګ دنړۍ اوسیمې اړوند هېوادونه په افغانستان کې د دایمي ثبات او ټیکاوزي سولې دټینګښت او دهېواد دیارغاونې په مختلفو برخوکې په پانګونې داقتصادي بنسټونو دپیاوړتیا، اقتصادي ودې اوګڼو نورو برخو کې په رښتینې توګه هراړخیزې مرستې او همکارۍ ته رابللي دي حقیقت دادی چې اوس مهال دسیمې هېوادونه یو داېمي ثبات اوسولې ته اړتیا لري، نو دې موخې ته درسېدو له پاره دسیمې او نړۍ دهېوادونو ترمنځ دباور پیاوړتیا اوټینګښت ډېر اړین دی اوپه اوسنۍ

عصر کې هم همدا د دوامدارې سولې اوپرمختیا دټینګښت له پاره ترټولو مهمه اړتیا بلل کېږي، په ننني نړۍ کې چېرته چې خواږخ پالنه اوپښه بلل کېږي یوازې دهېوادونو ترمنځ دمتقابل اعتماد، ملي حاکمیت اوځمکنۍ بشپړتیاته د درناوي او همدا راز درښتینې همکارۍ له لارې کیدای شي دغې لوبې، وچې ټولوخلکوته یې وه خوندي او هوسا راتلونکي رامنځته شي، په داسې حال کې چې

دغه دخاوندانو په اند نړیوالو مرستو دافغانستان له خلکو سره کمک وکړ چې دغه هېواد دټولنیزې، اقتصادي اوسیاسي پرمختیا لاره غوره کړي، نو اوس دابو واقعیت دی چې دافغانستان دوامداره امنیت او پرمختیا یوازې له ګاونډیو هېوادونو اوټولې سیمې سره دهمکارۍ له لارې په بېه توګه تحقق موندلی شي ، افغانستان اوټوله سیمه دتروریزم، افراطیت او دسازمان موندلو جرایمو په شمول له یو لړګواښونو سره مخامخ ده ، له شک پرته چې تروریزم اونوري سیمه ییزې مغرضې کړۍ دسیمې دسولې او امنیت په وړاندې ترټولو سترګواښ دی ،نو په وړاندې یې امنیتي اوصادقانه مبارزې اوګډو هڅو ته ډېره اړتیا ده ، نویردې بنسټ په ټولیزه توګه افغان جګړه ځپلي ولس په دې هیله دی چې لومړی په سیمه کې دتروریزم او افراطیت پرضد مبارزه رښتیني شي اوهم یې دتمویل، تجهیز، روزلو اوپالنو سرچینې وچې او په ستره توګه له منځه یوړلې شي ترڅو دسیمې دهېوادونو اوسیدونکي د دایمي سولې کورنانه شي او هم داړوندو هېوادونو ترمنځ سوداګریزې ، ترانزیټي اوپه ټولیزه توګه داقتصادي بنسټونو دودې اوپراختیا همکارۍ پیاوړې شي ترڅو چې له امله یې دافغانستان په شمول دسیمې ټول هېوادونه اقتصادي ګټې ترلاسه کړي اوپه دې توګه له نېکمرغۍ اوهوسایني څخه برخمن شي

د.خوست دیني عالمانو او مخورو له کورنیو ځواکونو ملاتړ اعلان کړ

د جوزا میاشتې په پنځه ویشتمه دخوست ولایت د سولې د ولایتي کمېټې په انګړ کې شاوخوا دوه سوو دیني عالمانو او د بېلابېلو قومونو مخورو مشرانو د غونډې په ترڅ کې د افغان ملي امنیتي ځواکونو او په هېواد کې د ملي یووالي حکومت له خوا د سولې او ثبات د ټینګښت په لاره کې له پیل شویو هڅو څخه ملاتړ په

ډاګه کړ دیني عالمانو او قومي مخورو مشرانو د خبرو پرمهال د افغان حکومت پر ټولو وسله والو مخالفینو غږ وکړ، چې په هېواد کې دې تپل شوې پردۍ جګړې ته دپای ټکی کېږدي او د سولې لاره دې غوره کړي. مولوي بخت زمان،مولوي نصرالله قاسمي،قاري عارف او قومي مشرګل نواز د نورو په

استازیتوب وویل چې د افغانستان ټول خلک او حکومت مسلمانان او تربل هرچا زیات خپلو دیني او مذهبي عقایدو ته وفادار دي، نو په همدې اساس دې د سیمې او نړۍ ترهګرې او استخباراتي کړۍ د افغان وژنې له تمویله لاس واخلي. دوی په خلکو غږ وکړ، چې د خپلو ملي امنیتي ځواکونو او په لوبه کې له افغان حکومت څخه غوښ ملاتړ ته ادامه ورکړي او چاته ددې موقع ورنه کړي، چې د حکومت ملکي او نظامي مامورین چې د همدې ملت بچیان دي، په بمونو او ترورېستي بریدونو سره زیانمن کړي. یادو علماوو او مشرانو ژمنه وکړه، چې د سولې او ثبات د ټینګښت لپاره به دخوست هرې لرې پرتې سیمې ته سفرونه کوي، خلک به د اسلام د مقدس دین له نظره د سولې په ګټو ، اجرونو او اهمیت خبروي، ترڅو

ددې ولایت هرګړی د سولې د راوستو په لاره کې په اغېزمنه توګه عملي قدمونه واخلي. په دغو مراسمو کې دخوست د ولایتي اداري په استازیتوب د ولایت دمقام ویاند او د مطبوعاتي چارو مسوول مارزمحمدخدران دخوست له دیني عالمانو او مخورو مشرانو مننه وکړه چې د سولې او امنیت د ټینګښت لپاره یې

مهمه غونډه رابللې ده. دده په وینا دا ډول غونډې کولی شي، چې په دې ولایت کې سولې ، ثبات ، وروزګلوۍ او غوره پرمختګ ته ښه زمینه مساعده کړي. خدران وویل دخوست ولایتي اداره ژمنه ده، چې د خپلو خلکو د سر او مال د خوندیتوب لپاره به خپلو تلاشونو ته دوام ورکوي او هغه خدمات به سرته رسوي کوم چې ددې ولایت د اسیمې پرمختګ سبب ګرځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغتیا او ژوند

خونریزی های بعد از ولادت (PPH post partum hemorrhage)

تعریف

- خونریزی مهبلی که بیشتر از 500 ملی لیتر و یا به هر اندازه که باعث مشکلات سیستم قلبی و عایی گردد، میباشد
- خونریزی مهبلی بعد از ولادت ابتدائی و ثانوی
- واقعیت (FACT)
- مقدار تخمینی ضایعات خون ظاهراً کم میباشد، اکثراً نصف ضایعات واقعی
- خانم هاییکه اندازه هیموګلوبین شان کم باشد آنها کمتر ضایعات خونریزی را تحمل میکند

عوامل

- اتونی رحمی
- باقی ماندن پلاسینتا و یا یک قسمت آن
- پاره شدن رحم، عنق، مهبل، پرینیوم
- مشکلات در تخثرخون
- تدور رحم
- انتان (PPH ناوقت)

باید بصورت آنی و موثر تداوی گردد

- تمام کمک هاراکه میتوانید انجام بدهید
- بهترین تداوی عبارت از وقایه میباشد

تداوی ارزیابی عاجل

- ارزیابی برای علایم شرایط ذیل و اجرای اقدام مناسب قبل از رویدست گرفتن مراقبت بیشتر، صورت گیرد
- اتونی رحمی (رحم نرم) منقبض نمی باشد)
- پارگی های پرینیم، مهبل و عنق رحم
- باقی ماندن پلاسنتا و یا بعضی سگمنت های پلاسنتا در داخل رحم
- پارگی و یا دور خوردن رحم
- خونریزی زیاتر بعد از ولادت
- در صورتیکه علایم اتونی رحمی موجود باشد
- 10 یونت اوکسی توسین از طریق عضلی تطبیق گردد
  مثانه تخلیه گردد، در صورت ضرورت برای شان کتیتر توصیه گردد
- در صورتیکه خونریزی ادامه پیدا کند
- توسط دو دست بالای رحم و یا بالای شریان اورتا بطنی فشار وارد گردد
- اوکسی توسیک اضافی مانند میزوپروستول، ارګومیترین و در صورت موجودیت پروستاګلندین برای مریض تطبیق گردد
- اگر باز هم خونریزی ادامه داشته باشد بصورت عاجل باید مریض ریفر و انتقال شود
- در صورتیکه خونریزی متوقف گردد، باید اقدامات دیگری انجام شود و همچنان در هر 2 الی 3 ساعت هیموګلوبین مریض اندازه گیری شود
  تطبیق اوکسی توسین در اتونی رحمی

مضاد استطباب	دوز اعظمی	دوز ادامه	دوز و طریق تطبیق	ادویه
از طریق ورید حتی بشکل آهسته نیز تطبیق ننمایند بجز اینکه با مایعات تطبیق گردد	بیشتر از 40 یونت بصورت 0.02-0.04 یونت در یک دقیقه تطبیق ننمایند	20 یونت از طریق ورید در 1000 ملی لیتر سیروم به سرعت 40 قطره در یک دقیقه	10 یونت عضلی یا 20 یونت وریدی در 1000 ملی لیتر نارمل سالین به سرعت بیشتر از 60 قطره در یک دقیقه و یا 5 10 یونت بشکل آهسته از طریق ورید	اوکسی توسین
فشار بلند خون و موجودیت امراض قلبی	5 دوز (بصورت مجموعی 1 ملی گرام)	0.2 ملی گرام بعد از 15 دقیقه تکرار کنید و در صورت ضرورت بعد از 4 ساعت باز تکرار شود	از طریق عضلی یا وریدی بشکل آهسته به سرعت 0.2 ملی گرام	ارګومیترین

تداوی

- این یکی از اختلاطات تهدید کننده زندگی بوده که
- به رحم مساژ داده شود
- از طریق ورید مایع: با 20 یونت اوکسی توسین در یک لیتر مایعات، و یا او آر اس آغاز گردد

در صورتی که مریض با تداوی فوق جواب نداد دلایل دیگر اتونی دریافت گردد

رنځوریار فهیمه ولی

پرسيټامول د امیدوارو مېرمنو لپاره زیانمن دي

زموږ خلک، چې دارو درمل بې احتیاطه کاروي او په ځانګړې توګه د درد او تبو لپاره پراسټامول د هر چا په جیب کې پرتې وي او داسې فکر کوي، چې دا خو یو ډول محفوظ او سالم درمل دی او هر څوک یې هر وخت کارولای شي، مګر ډاکترانو په خپلو نویو طبي څېړنو کې ویلي، چې د پرسټامول له کارولو سره باید ډېر احتیاط وشي، په ځانګړې توګه ښځې باید د حمل پر مهال د پراسټامول له کارولو تر ډېره ځان وژغوري؛ ځکه چې دغه درمل د مور په خېټه کې د ماشوم صحت ته زیان اړوي. د اېډنبرا طبي پوهنتون په خپله تازه څېړنه کې ویلي، که د حمل پر مهال اووه ورځې په پرله پسې توګه پراسټامول وکارول شي، نو له دې سره د ماشوم بدن «ټیسټوسټیرون» هارمون تولید بندېږي، چې له امله یې د نارینه ماشوم د بدن غړو او صحت ته زیان اوړي. ډاکتران وايي، چې د حمل پر مهال باید د درد درمل هڅکله ونه خوړل شي او پرسټامول باید د سخت درد او اړتیا پر مهال ډېر لږ وکارول شي او هغه هم د متخصص ډاکټر په مشوره. د برتانیې ډاکتران وايي، چې پرسټامول په هغو درملو کې شمېرل کېږي، چې حامله ښځې یې د سخت درد پر مهال د ډاکټر په مشوره خوړلای شي. مګر د دې نوي څېړنو تر څنګ نوې طبي څېړنې وايي، چې د پرسټامول له خوراک سره د مور په خېټه کې ماشوم لپاره تولیدي ستونزې پیدا کېږي. ډاکتران په یوه خوله دا وايي، چې د حمل پر مهال پراسټامول خوړل د نارینه ماشوم پر صحت ډېره بده اغېزه کوي او حامله ښځو ته د ډاکترانو مشوره همدا ده، چې د سخت درد پر مهال هم یوازې د متخصص ډاکټر په مشوره پراسټامول لږ تر لږه وکاروي او تر ډېره باید هڅه وکړي، چې دردونه وزغمي.

مرض ویروسی ایبولا (EVD) (Ebola virus disease)

مرض ویروسی ایبولا (EVD) که بنام تب هیموراژیک ایبولا (Ebola Hemorrhagic Fever) یا به طور ساده ایبولا (Ebola) یاد میگردد و یک مرض شناخته شده ویروسی خطرناک برای انسانها و حیوانات دیگر میباشد، در سال 1976 میلادی برای اولین بار در سودان (Sudan) و کانگو (Dr congo) ظاهر شده و شیوع پیدا کرد

ایبولا (Ebola) یک مرض شدید و غالباً کشنده بوده که تا به حال برایش کدام تداوی مخصوص موجود نمی باشد و هم چنان تا به حال باواکسین هم وقایه نمی گردد تا از پیدایش آمدن مرض جلوگیری گردد

این مرض در قسمت های مختلف افریقا باعث مرگ و میر یک تعداد زیاد افراد گردیده است و مرگ و میر از سبب این مرض بین 25% تا 90% و بطور اوسط در حدود 50% میباشد. بیشترین مرگ و میر درین مریضی از سبب پایین آمدن فشار خون از سبب ضایع شدن مایعات بدن بمیان می آید که مخصوصاً 16 - 6 روز بعد از ظاهر شدن اعراض بوجود می آ

پنج نوع شناخته شده ویروس موجود میباشد که از جمله انها 3 نوع آن بسیار خطرناک میباشد و زنجیرهای شدیداً خطرناک آن در حدود 90% باعث وفیات در انسانها می شوند

دوره تفریخ مرض دوره تفریخ مرض از 2-21 روز را در بر میگیرد و در این مریضان مرگ غالباً از سبب عدم کفایه چندین عضو (Multiple organ failure) و تکرور یا از بین رفتن انساج (Tissue death) بمیان می آید

اعضای که تحت حمله ویروس قرار میگیرند عبارت اند از

- حجرات کبدی (Hepatocytes) که اکثراً این حجرات دارای وظایف مهم میباشد و وظایف خود را از دست میدهند
- حجرات اندوتیلیال (Endothelial cells) که سطح داخلی اوعیه دموی را تشکیل داده است، از سبب تهاجم ویروس ایبولا تخریب میگردد
- حجراتیکه باعث phagocyte میشوند وظایف حجرات خون که باعث جذب و بلع particle های اجنبی میگردند، مختل میگردد

منبع مرض (Source) افریقا یک نوع مخصوص یک حیوان که بنام Fruit bat یاد می گردد، احتمالاً میزبان طبیعی برای ویروس Ebola دانسته شده است

انتقال مرض (Transmission)
این طور فکر میگردد که Fruit bat های منتن، مرض را به انسانها منتقل میسازند هم چنان به صورت غیر مستقیم از طریق خوردن گوشت حیوانات دیگر (مثل گوشت آهو و شمپانزی یا گوریلا) که بواسطه Fruit bat های منتن با ویروس ایبولا منتن شده باشند، مرض به انسانها منتقل گردیده و انسانها به مرض مصاب می شوند

طریقه های که انتقال در آن ها ممکن میگردد قرار ذیل اند:

- ✓ تماس بسیار نزدیک (close contact) با خون، افرازات، اعضا و مایعات بدن حیوانات منتن زنده و یا مرده
- ✓ مصرف کردن یا خوردن گوشت حیوانات منتن با ویروس ایبولا
- ✓ وسایلی که با ویروس منتن شده باشند و مورد استفاده قرار بگیرند

اعراض و علایم مرض اعراض و علایم مرض قرار ذیل میباشند

در مرحله اول شروع ناگهانی تب، بی اشتهایی، سرفه، سرخی چشم، مشکلات تنفسی، مشکلات بلع، ضعیفی شدید، درد عضلات، سردردی و گلو دردی بمیان آمده که با استفراغ، اسهال، اندفاعات جلدی (Rash)، مختل شدن وظایف کلیوی و کبدی و خونریزی های داخلی و خارجی تعقیب میگردد

وقایه از مرض Ebola از تماس با مریضان مشکوک به مرض ایبولا خود داری گردد و در صورت مواجه شدن با حوادث مشکوک تدابیر محافظوی اتخاذ گردد و لباس های محافظتی مثل ماسک، دستکش، لباس، چپن، عینک های محافظتی، پاپوش وغیره پوشیده شوند

تدابیر جلوگیری و کنترول از انتان باید روی دست گرفته شود یعنی وسایل بصورت مکمل و دقیق باید تعقیم و به صورت معمول و روتین مواد ضد عفونی کننده استعمال گردد

مریضان که مصاب به تب هیموراژیک ایبولا هستند، باید از تماس شان با اشخاص که تدابیر محافظتی برای شان مهیا نگردیده است جلوگیری صورت بگیرد از تماس با حیوانات که مشکوک میباشند خود داری گردد. تا به حال کدام واکسین برای وقایه از مرض موجود نمی باشد

رنځوریار دوکتور محمد موسی «قانعی»
ترینر متخصص امراض داخله اطفال در شفاخانه صحت طفل اندراګاندی

محرقه (وچکی)

اپیډیمولوژي: محرقه په هندوستان او په مختلفو هېوادو کې چې د حفظ الصحې شرایط خراب وي په انډیمیک ډول وجود لري، د ناروغۍ سببي عامل salmonella enterica, subspecies enterica, serotype typhi s. paratyphi A, s. paratyphi B, & S. pratyphi C څخه عبارت دي، د منتن شخص په واسطه د ناروغۍ باسیل په تشو بولو او د کوبولو کې خارجوي چې د غذايي موادو او د اوبو د منتن کېدو سبب کېږي، د ناروغۍ ناقل شخص کولای شي چې د ناروغۍ باسیل دري میاشتې وروسته هم محیط ته خارج کړي او کولای شي چې دریاث وخت لپاره د ناروغۍ د انتقال سبب شي. دغه ناروغي د کال په هر فصل کې موجوده وي او اکثراً په ځوانې کې واقع کېږي.

پتالوژي: سلمونیلا له بلع کولو وروسته د کولمو د میکوزا څخه تېرېږي او د کولمو د الیوم برخه کې لمفوي انساجو ته ځان رسوي، د ناروغۍ د اعراضو په منځ ته راتلو کې د انسان تعداد زیاتوالي، د معدې تیزابو کموالي او د انسان انتي جن رول لري، د حماکو فلاژ په واسطه باکتریاوې را ایسارېږي د لمفاوي جریان په واسطه thoracic duct ته ورل کېږي چې دابتدايي بکتریمیا په نوم یادېږي کله چې انتان وینې ته داخل شي د تبې د منځ ته راتلو سبب کېږي، انتان د وینې په واسطه په ټولو اوډهو کې مغز ته د ننوتو نه پرته لپاره خان رسوي په ریتکولو اندوتیلیم سیستم کې په زیات مقدار سره د اورګانیزمونو خوشې کېدل د ثانوي باکتریمیا او د کلینکي اعراضو د منځ ته راتلو سبب کېږي په کولمو کې د مزمنو التهابي حجراتو د انفلتریشن لپاره په عضوه payers patches دي، د دوهمې هفتې په آخر کې د کولمو په لمفوي انساجو کې زخم پیدا کېږي، له بنې سره نږدې د کولمو په mesenteric lymph nod پړسوب او موضوعي نکروزس پیدا کېږي، همدارنګه تورۍ کې congested او لویږي، د سږو د هوایي لارو التهاب منځ ته راځي، د کمزورې حفظ الصحې له امله parotitis د هډوکو التهاب د ناروغۍ دوروستني اختلاطو څخه دي

کلینکي منظره د ناروغۍ د تفریخ دوره 14 ورځې ده (3-60days) په هر عمر کې راځي شي، خو له دوه کلنۍ څخه لاندې عمر کې نه راځي ځکه چې کوچني له مور سره تغذیه ته مخامخ کېږي

د ناروغۍ اوله هفته د ناروغۍ اعراض په تدریجي ډول منځ ته راځي په ناروغانو کې step ladder pattern of fever منځ ته راځي چې په لویانو کې عام نه دي، په ناروغانو کې تبه په ناڅاپي ډول لوړېږي، سردردي، کانګې او په ناروغ کې قبضیت، خو ځیني وخت کېدای شي چې اسهال او د ګېډې درد ولري، د ناروغۍ د ځيګر او تورۍ لوي والي حساسیت پیدا کېږي، د ناروغۍ ترخه ژبه په ماشومانو کې ورېدې کاروښا دوره عامه نه ده په وخت کې پلس ریټ لوړېږي د ناروغۍ په شپږمه ورځ جلدي رش پیدا کېږي د ناروغ په سږو کې crops او رمل کېږي

د ناروغۍ دوهمه او دریمه هفته د ناروغ ښېښه معمولا پړسېدلې او تمپانیک وي د ناروغ تورۍ بوساده ستنۍ مثره د ښېځتیو دخلو لاندې د جس وړ وي، د ناروغ په سږو کې رالونه اورېدل کېږي، که چېرې توکسیمیا شدید حالات غوره کړي نو د ناروغ شعوري حالت په مرکزي او بې علاقې، ګنګس او بې سده وي همدارنګه بګېډل، لیوکوب او د جلدو ترشکېدو پورې د ناروغ حالت رسېږي

تشخیص د ناروغۍ تشخیص هټوګونومیک علامو په واسطه کېږي، په اندیمیک ساحو کې هغه تبه چې د اوو ورځو څخه یې دوام زیات شي باید محرقې ته مشکوک شو که چېرې ناروغ ددې سره بې ټیکاره ولري نو تشخیص نور هم قوي کېږي، زیاتره وخت تو پر کلونو له محرقې سره غلطېږي

لابراتواري معاینات

د وینې معاینه: د وینې معاینه اکثره نورماله وي او لیوکوسایټ اندازه نورمل حد څخه کمه وي همدارنګه ترومبوسایتوپینیا او پروټین یوریا موجوده وي

کلچر په اوله هفته کې د وینې کلچر 75% مثبت وي، د هډوکو د مغز کلچر له 90% څخه زیات د ناروغۍ په تشخیص کې اهمیت لري، په ځینو ناروغانو کې د هډوکي د مغز کلچر مثبت وي. د کولمو د بیوپسیم څخه د ضموني انجسته هم د ناروغۍ په تشخیص کې رول لري، له دوهمې هفتې وروسته د د کوبولو او تشو بولو کلچر هم مثبته وي، بې سي آر (PCR)، د وینې د کرلنې څخه حساسه معاینه ده

سیرالوجي ټیسټ د ویډال معاینه د ناروغۍ د 7-10 ورځې وروسته (1/80) څخه زیات وي، antibody titer(O) somatic antigen لوړوالی په حاد انتان باندې antibodies (H) دلالت کوي، د Flafellar antigen لوړوالي د ناروغۍ ډول مونږ ته په ګوته کوي (typhoid or paratyphoid A or B)

تفریقي تشخیص

ملاریا، کالدانه، لشمانیا، بروسیلوزس، سب اکیوټ باکتریل اندکاردیټس، انفکشن مونونوکلیوسس، لېپټوسپیروسیس، السبرآ یف جیجیبوتیس باید سره تفریق شي

درملنه

وصفي درملنه کلورامفینیکول 50-100mg/kg/day په څلورو دوزو له 10-14 ورځو پورې، امپي سلین 100-200mg/kg/day په څلورو دوزو باندې، اموکسي سلین 100mg/kg/day په څلورو دوزو باندې ورکول کېږي، کوټریمکسازول 6-8mg/kg/day او همدارنګه Furazolidone 10mg/kg/day هم په تاثیر لري. د شولهنو له مخې د کلورامفینیکول استعمال د دوا په مقابل کې د مقاومت د زیاتوالي، د ناروغۍ د ریلپس، د هډوکو د مغز د توکسیتي او همدارنګه د مړینې کچه لوړوي. هغه ناروغان چې له دوا سره مقاومت لري نو د دریم جینیشن سفالوسپورین په تاثیر لري، ceftriaxone 50-100mg/kg/day دوه ورځې یو یا دوه ځلې له (5-7) ورځو پورې، cefixime 10-20mg/kg/day دوه ځلې د خولې له لارې د 7-10 ورځو پورې ورکول کېږي، fluoroquinolones هم ورکول کېږي خو د ماشومانو د هډوکو د غضروفو پر نشونما بده اغېزه کوي نو ځکه یې استعمال محدود دی چې د خولې دلارې اندازه 20mg /kg day دوه ورځې دوه ځلې او د رګ دلارې اندازه یې 10mg/kg/day دوه ځلې له 3-10 ورځو پورې ورکول کېږي، د دویم جینیشن سفالوسپورین او امینوګلایکوسایډ نه ورکول کېږي، که چېرې ناروغ د محرقې له امله شاک ته تللی وي، سټرویډ اندوزه ورکول کېږي لومړي 3mg/kg په تعقیب یې 1mg /kg ورکول کېږي که چېرې دوباره ریلپس وکړي نو ستروید دوه ورکړې موده هم اوږدېږي

تقویوي اهتمامات

ناروغ ته استراحت او ساته دې وشي، غذايي حالت ته دې توجه وشي، مایعات او الکترولایت یې برابرشي. د ځیني لپاره دې ناروغ ته اهتمامات ونیول شي

د ناروغۍ د ناقل درملنه

د ناقل درملنې لپاره Ampicilline د 200mg/kg/day د خولې دلارې او یا سفټریاکسون، سیپروفلاکسسین د رګ دلارې 4-6weeks پورې ورکول کېږي

د اختلاطاتو درملنه

که د کولمو د وینې بهیدنه موجوده وي ناروغ ته دې وینه ورکړل شي که د کولمو سورې کېدنه موجوده وي ناروغ دې د جراحې ډاکټر ته ولېږل شي

وقایه ناروغ دې تجرید شي، ناروغ دې تشې بولې او د کې بولې په مناسب ځای کې وکړي، خوارین د خوراک توښې دې ضدعفوني شي او هغه ماشومان چې ورسره تماس ولري واکسین دې شي

ډاکتر میوند ترینر متخصص شفاخانه تخصصي خوست

ادب ، تاریخ او فولکلور

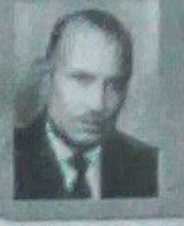

«افغانستان و بازار آزاد» کتاب له چاپه را ووت

که په ظاهره د ازاد بازار مفهوم او ماهيت را وڅېړو، نو دا کلمه په عام ډول په اقتصادي سکتور کې د کاري آزادو فعاليتونو مجموعه ده، خو ترڅنګ يې په لر او بر کچه په نورو برخو کې هم استعمالېږي چې وايي آزادي ده، دموکراسي ده ، وايه چې څه وايې او کوه چې څه کوې ، په اقتصادي ډګر کې يې د استعمال موارد څکه ډېر دي کله چې د ازاد بازار نوم واورېدل شي، نو په ټيټه کچه د اورېدونکي په ذهن کې په ورځنيو چارو کې د پيسو په مقابل کې د اجناسو د راکړې ورکړې او تبادلې تصور ګرځي، خو په لوړه کچه بيا د ازاد بازار تولیدي روابط د مولدينو او عرضه کوونکو په خود ارادیت کې څېرې او په دې بازار کې يوازې د پانګوالو په لوړو اقتصادي فعاليتونو اجول کېږي يا په لنډه توګه په ازاد بازار کې ټول اقتصادي فعاليتونه بالکل اراده يې لري ، مستهلکين او حکومت په دغه بازار کې د يو پر کنترول حق او صلاحيت نلري، خو دغه بازار په هغو پرمختلو هېوادو کې چې لوړې پانګې لري ښکلي بڼې څکه په پانګوالو هېوادونو کې اقتصادي مناسبات د عام ولس په ګټه په سيالۍ په مثبت لوري ميلان لري او هر پانګوال د ډګر د ګټلو لپاره داسې خدمات عرضه کوي چې د ملک او خلکو په ګټه يې وي

اوس را خو اصلي خبرې ته ، که چېرې د آزاد بازار اصطلاح له اقتصادي محدودې نورو سياسي ، فرهنګي او قومي اعادونه لاره ومومي نو دا کلمه بيا

په علمي مفهوم له خپل اصلي مسير نه انحراف کوي ،نفي کېږي ،وراني پېښوي او د خپل مفهوم پر خلاف سخته خطرناکه تمامېږي ، څکه دلته بيا ازاد بازار د بيان د ازادۍ کاذب مفهوم اخلي او د بيان ازادي بيا په هغو هېوادونو کې چې چارواکي يې سياسي بلوغ نلري د شخصيتونو او قومونو دارزښتونو

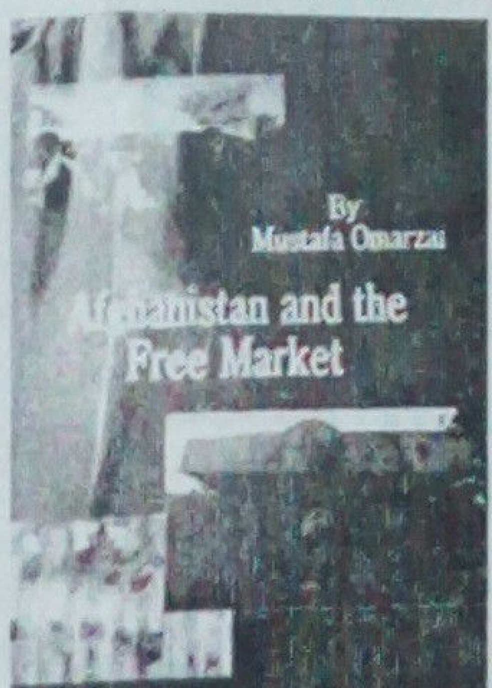

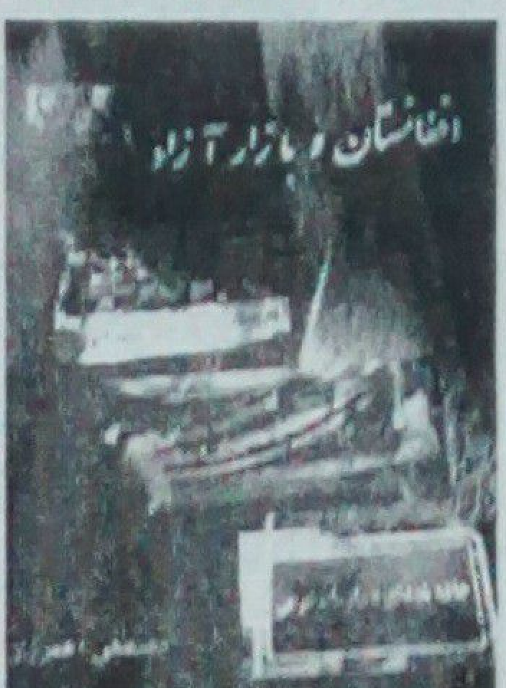

دجرحې وسيله ګرځي، څکه په دغه ازاد بازار کې يا هغه څوک دنګر د سرسړي ګرځي چې د ټوپک په زور دسياست ډګر ته را ځلي وي اوياهم له کوم بل پلوه معافيت ولري دغه کسان با کړي د نورو ارزښتونو ته درناوی نه کوي . په دغه آزاد بازار کې بدماشان خپل بريالیتوب يوازې په بدغوني او بدملنۍ کې لټوي او پرهغه څه فکر کوي چې د نورو خورونه په کې نغښتي وي په دغه بازار کې په پوړنيو مشخصاتو يوازې د يوه هېواد افراد او قومونه نه ، بلکې په دښمنۍ بد مرغه پروسه

کې کله نا کله بدغوني ګاونډي هېوادونه هم د عاطفي او حس ګاونډيتوب تراکتونه شاته پرېږدي

زموږ د پوهنې سرېزې مصداق د «افغانستان وبازار ازاد» په نامه د هېواد د پياوړي ليکوال او شونکي ښاغلي مصطفی عمرزي هغه ليکل شوی کتاب دی چې په دې وروستيو ورځو کې له چاپه را وتلې او مونږ په ډېره ژوره توګه مطالعه کړی دی . په دغه کتاب کې زور ويونکي او هغه کسان چې د جهړنې استکبار په ملاتړ مجازي قدرت ته رسېدلي ددوی کړنو ته په وصاحت ورکړل شوي او په دغه مبحث کې موږ په دغه نوي چاپ شوي کتاب مشبه کره کتنه هم کړې ده، څکه پوړنې موارد په دغه کتاب کې په ډېر علمي انداز کې څېړل شوي او تشريح شوي دي او ټول مندرجات يا منځ پانګه يې په پوره منطقي دلايلو ښکلي شوي ده او د زورورو د

منفي اعمالو عمده او ددوی د نړيوالو ملاتړو او هغو هېوادونو چې زموږ په ګاونډ کې پراته دي او ددغو کړنو په مرسته او نيغ ملاتړ د فرهنګي فعاليتونو تر عنوان لاندې لاسوهنې کوي ، غندنه شوې ده ، دغه کتاب په ۳۷ مخونو کې په افغاني دري په ۱۳۹۴ کال په ۳۹ عنوانونو کې چاپ شوی دی چې د ازاد بازار پر اقتصادي ماهيت نه ، بلکې د ازاد بازار په چوکاټ کې يې د بدغونو افرادو ګاونډيو او سيمې د نورو هېوادونو د منفي مداخلو او لاس وهنو په اړه علمي او ښوونکي رڼا اچولې ده او دهغه چا پر اعمالو يې چې ددغه ملک بنيادي دښمنان دي ښه څېړنه کړې ده او هغه يې د افغانستان خلکو ته وربېژندلي دي ددغه کتاب مطالعه او لوستل ټولو هېوادوالو ته سپارښته کوم ، افغانستان اوس په څرګنده توګه يې سربوبه دېګ ته ورته دی چې د زمانو توپانونو هر ډول حلې او ځځلې پکې غورځوي که له شف شف نه تير شو ،ګاونډيو هېوادو خپلو او پردو پر دغه ملک هېڅ صرفه ونکړه او څومره يې چې وس و دومره زيان يې ورواړاوه څکه د افغانستان په مورد کې منفي حرکتونه ن دوی ته عبرت سکاري او نړيوالې ټولنې هم تکه ځرګنګه يې چې ژمنه کړې وه له دغه ملک سره وفاداري ونه ښوده او دغه ملک يې لا په رسوايېو کې دګاونډيو هېوادوالاسونو ته خوشې کړ

حيات الله حليم

خېړنپوه محمدعارف «غروال»

ځوانان دې د پښتو ژبې د بډاينې لپاره ډېرې هلې ځلې وکړي

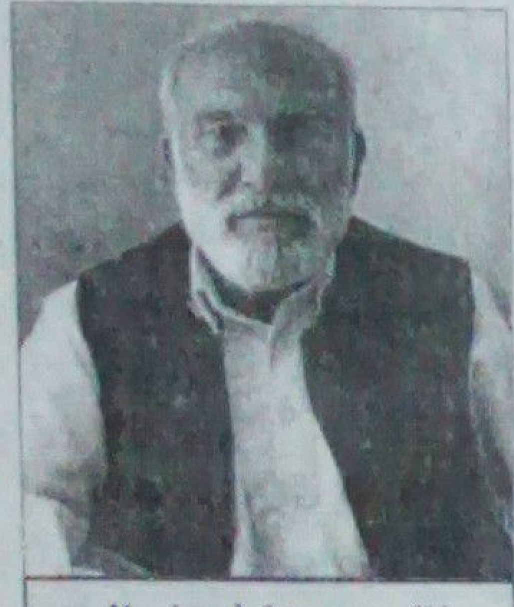

ښاغلي محمد عارف «غروال»

خېړنپوه محمدعارف «غروال» دافغانستان دعلومو اکاډمۍ دژبو او ادبياتو دمرکز غړی دی اودپښتو ژبې دجوړې لپاره يې شل توکه پښتو ادبي او تاريخي کتابونه ليکلي دي دښاغلي غروال عمر يوخ دی، خو بيا هم دپښتو ژبې دبډاينې لپاره يې ډېر وخت دکتاب ليکلو پرچارو لګولی دی، داچې دغه ليکوال تراوسه څو ادبي اثار ليکلي ، په دې اړه هېواد ورځپاڼې ورسره مرکه کړې ده، چې ستاسې درنو لوستونکوپاملرنه ورته را اړوو

پوښتنه تراوسه مو څوکتابونه په کومو برخوکې ليکلي دي؟

ځواب يو اديب اوليکوال هڅه کوي چې دخپلې ژبې دبډاينې لپاره هغه څه خپلو خلکوته وړاندې کړي، چې هغوی ورته اړتيا لري ،زه کله چې پښتو ټولنې ته دغړي په توګه راغلم، تراوس مهال پورې مې دا کوښښ کړی ، چې دپښتو ادبياتو په اړه ډېرې پلټنې وکړم. ترڅو زموږ هغه شفاهي ادبيات چې له راټولولو پاتې شوي دي پر هغو کار وکړم، په دې اړه مې يو اثر هم چاپ شوی دی. پښتو لنډۍ يا لنډ شعر او يو مصرعي بيت دی، چې په هغه کې دلنډ کې مفهوم دی.

هم يوه ټولنيزه پروژه وه اوهمدا راز يو بل ديوان دحبيب الله ديوان دی، چې هغه هم زمايه نامه نه ، بلکې په مستعار ډول نشر شوی دی دهغه ديوان مقدمه اومتن ما ليکلي وو يا چې زه له وطنه ولاړم او کلي راڅخه پاتې شو د ادبياتو ترڅنګ ځينې تاريخي کتابونه مې هم وليکل ، چې يو له دغو کتابونو دغازي ميرک خان خدران د غورځنګ اثر دی ميرک خان خدران يو ملي اومجاهد شخصيت و اوبل دېړي ملاصاحب و، چې دباجوړ يو غازي شخصيت و، دهغه دغزاوو اوهلوځلو په اړه مې يو اثر ليکلي اوچاپ شوی دی بل دچکنور ملاصاحب دی ، چې هغه مهال يې له انګريزانو سره جګړې کولې

غروال ډاګيره کړه ددغو ټولو آثارو ترڅنګ دجهادي ادبياتو په اړه مې هم يو اثر ليکلی دی او هغه اشعار، چې دجهاد او مقاومت په اړه مجاهدو ليکوالو اوشاعرانو ليکلي دي دهغو يوه مجموعه مې هم چاپ کړې ده زما دشعرونو درې مجموعې هم چاپ شوې او وېشل شوې دي دوېنو فوارې او بله مجموعه دمونه اوغمونه ترسرليک لاندې چاپ شوې او وېشل شوې ده سره يو پردې څه ژباړې

چاپ شوی دی او همدارنګه په ولسي ادبياتو کې دېنګړو شرنګ بل اثر دی، چې دهېواد دمعاصرو شاعرانو دکلام دنمونو هغه غور چاپ دی، چې دوطن ملي احساس اوتولنيز اړخونه په کې ډېرښه منعکس شوي دي. زما په دغه اثر کې زما نوم نه دی ليکل شوی ددې ترڅنګ مې په ډله ييزو پروژو کې ډېر کار کړی دی اودرحمان بابا د ديوان د انتقادي متن په برابرولو کې مې برخه اخيستې اوهغه ما چاپ کړی هم دی ده ربانه کړه ددولت لواني ديوان هغه

مې هم کړي دي، دا ددې لپاره، چې يوه زيه هغه مهال بډايه کېدای شي، چې دنورو ژبو دمعتبرو موادو دژباړلو چارې تر سره شي څه دهېواد په دننه کې او څه له هېواده دباندې زما دکتابونو شمېر کابو ۲۰ توکونه رسېږي، چې په دې کې په پښتو ادب کې دسولې انعکاس هم شامليږي دغه اثر چاپ شوی دی

پوښتنه دپښتو ژبې دادبياتو دبډاينې لپاره څه بايد وکړو؟

ځواب ځوانان دې دپښتو ژبې د بډاينې لپاره خپل علم بشپړ کاندي دليکوالو

دخېړنو اوتحقيقاتو ترڅنګ پښتوژبې ته دنورو ژبو دژباړلو له لارې دموادو ژباړل دپښتو ژبې په بډايولو کې ارزښت لري که موږ په خپله ژبه کې مهم علمي آثارو لرو، نو بيا به دې نه مجبورنه شو، چې پردو ژبو لکه انګرېزي، نه مخه وکړو په داسې يو حالت کې هغه څه ته چې اړتيا پيداکړو په خپله ژبه کې يې پيدا کولای شو، نوژباړه زما لپاره ډېر ارزښت لري، چې له نورو ژبو پښتو ته ژباړې وشي اوپښتو ژبه بډايه کړای شي

پوښتنه پښتو ادبيات دتېرو څلورو لسيزو په برتله څنګه ارزوې؟

ځواب دتيرو څلورو لسيزو وړاندې ادبيات او يا وروستي ادبيات دغميرو له پلوه سره يو بل ـــ شوي دي، چې د سردار محمدداود خان له شهادت نه وروسته دغو ادبياتو دوه حوزې لرلې، يوه حوزه دکابل د حکومت ترواکمنۍ لاندې اوبله دهجرت دکلونو ادبي حوزه وه دغو دواړو ادبي حوزو لوټو (?) ...

اودخپلو هڅوخلو پرېښب ليکنې کولې، داستانونه ،ناکېسې، اوناولونه ليکل کېدل په هرحال په دواړو حوزو کې پښتو ادبياتو دپخوا په پرتله ډېره وده وکړه که هغه ديوه رژيم په چوکاټ کې اوکه له هېواده بهرو محمدعارف غروال څرګنده کړه په دغو کلونو کې څومره آثار دېيوزلۍ له امله نه چاپېدل او اسانتياوې هم دومره نه وې په دغو دوو دورو کې دليکنو سانسور له مخه پوړل شو، که څه هم ، چې دهېواد په دننه دنظام په چوکاټ کې سانسور شتون درلود، خو دهجرت په چاپېريال کې دسانسور لمن ټوله شوه هر چا به ، چې څه وليکل هغه چاپ کېدل يا وروسته ، چې چاليکې کولې يا مثبتې دامنې ، خو دکتابونو او دادبياتو په وده

۵ مخ

د انسانانو ډېربه دوست اوملګری (کتاب) څنګه منځ ته راغی؟

په لرغونو زمانو کې کتابه نه و پلرونو به خپلو ماشومانو اواولادونو ته هغه کيسې کولې چې په ياد به يې وې کله به چې داماشومان لوی اوپلرونه شول دوی به بيا خپلو ماشومانو ته داکيسې کولې ،په پايله کې به داکيسې له يونسل څخه بل نه پاتې کېدې څرنګه چې داکيسې ډېرې زياتې وې. نو په ياد پاتې کېدل يې دانسانانو لپاره ناممکن و اوځينې به هېرېدلې هم

انسانانو بوخه ته اړتيا درلوده، چې ددې کيسو په ساتلو کې ورسره مرسته وکړي، ځينو خلکو به کيسې په يوه لرګي باندې ديوې علامې په توګه نباتې کولې اوځينو به په تاړونو باندې رنګه رنګه غوټې

جوړولې چې ديوې څانګړې کيسې نمايندګي به يې کوله ، کله چې ليکل اولوستل رامنځته شول نودکيسو ساتنه خلکو ته آسانه شوه په هغه وخت کې کومه آله چې دهغې په واسطه به يې پوښۍ ليکه يو ډول لرګی وچې نېره څوکه يې درلوده اودهغه په وسيله به يې په يوه نرمه څخه باندې ننه اويا رسم کاوه او يا به يې داخپه په داش کې پخوله چې ډېره پاتې شي ، دا دکتاب په شکل نه ، بلکې ديوې خښتې شکل يې درلود او په حقيقت کې دکتاب دمنځته راتلو پيل و

ځينو خلکو به خپلې کيسې دونو پرپوستکو اويا پاڼو باندې ليکلې. خو دا دوامداره نه

وې کله چې به وچې شوې ماتېدې به ، خو دپاپيروس دونې پوستکي نسبتاً زيات دوام درلود

تقريباً پنځه زره کاله پخوا دمصرخلکو دپاپيروس له ونې څخه يو ډول کاغذ جوړاوه اوترهغې وروسته بيا دحيواناتو پرپوستکو ليکل پيل شول ځينې نورو تصويرونه هم ورباندې زيات کړل په همدې ډول زړه وړونکي کتابونه يې تر جوړکړل ځينو خلکو چې کيسې به يې لوستلای نه شوې دکتاب دتصوير له ليدلو څخه به ډېر خوشحالېدل په هغه وخت کې کتابونه ډېر لږ وو اويوازې شتمنو خلکو کتابونه اخيستلای شول او بس کله چې

دچاپ ماشين په جرمنۍ اوکاغذ په چين کې جوړ شو دکتاب جوړولو کار ډېر آسانه شو ن دکتابونو دچاپېدو درېدات پرمختګ له کله په ميلونونو انسانان له کتاب څخه ګټه اخلي کتاب دانسان لپاره ډېر ښه دوست او ملګری دی له کتاب سره ملتيا اوملګرتيا مور دعادي وګړو له چاپېريال څخه دډېرو لوړو افکارو اوتصوراتو تر ته بيايي له نورو اوسترو انسانانو سره مومنګري کوي اودهغوی نه فکر او نظر څخه موخبروي

عزيزه الکوزۍ

دژبو اوادبياتو دپوهنځي محصله

ګودر او لنډۍ

ګودر د پښتو د کلتور د کتاب هغه رنګينه پاڼه ده، چې له نوم څخه يې د سړي زړه ته ديدنونه، مينه او ښکلا خپل ځان ورښکاره کوي او د پاينتونو د يوې ټولګې په شان ورته ځان ښکاره کوي څرنګه چې دنوم څخه يې معلومېږي ګودردپښتوژبې سوچه کلمه ده اودپښتونو په ټولوسيمو کې دګودر کلمه عامه ده کله چې موږ دګودر کلمه په خوله اخلو نوحتماً زموږ ذهن ته دپېغلتيا ،مينې او ماڼديګرۍ کلمې راځي داهغه کلمې دي چې دپېغلو ،ځوانانو ،شاعرانو ،سندرغاړو له خوا په داسې الفاظو او کلمو کې ستايل شوي چې انسان داورېدلو توان په ځان کې نه ويني چې په اورېدلو يې دځواني جذبه او د مينې ولولې راپېښوي دپښتنو په سيمه کې دګودرغاړه په ماڼديګري کې د پېغلو په توددګاړو ګرموي څکه چې دا داسې ځای دی چې خپلې همزولې په کې جمع کېږي ګودر چېرې چې ښکلې او مستې پېغلې د اوبو راوړلو په بهانه له خپلو همزولو سره د زړه خواله

کوي، خوښي کوي، د خپلو مينو ديدنونه کوي ګودر د وياړ او چيسې سره هغه ځای ته ويل کېږي، چې په هغه ځای کې د منګي خوله په اسانۍ سره د اوبو په واسطه ډکېږي او د هغه سره نږدې کورونه د خپلو ورځينو اوبو د پوره کولو کار اخيستل کېږي، چې ګودر ته معمولاً نجونې ځي او ډېرې په خوښي دګودر څخه د اوبو راوړلو ته خوښيږي. څرنګه چې زموږ په وطن او په ځانګړې ډول د پښتنو په سيمو کې د نجو په تنګ راتګ، ميلو او مستيو ته اجازه نه شته او نه هم په کې يې له ګودر څخه کوم بل ځای شته دی، نو پښتنې نجونې ګودر ځانته په دنيايي جنت کې شمېرې، څکه چې هلته د خپلو همزولو نجونو سره د زړه د ېرې راونه شريکوي او د خپلو يارانو سره د ليدن څخه خوند اخلي، څوک به کېږي نوی د يارانې تار غځوي او څوک په کې خپلو زړو يارانو ته پېغلتوب تاوونه لري دلته يوه پښتنه نجلۍ د خپل يار د ديدن لپاره په ځان تکليف منې او کوز ګودر ته اوبو پسې ځي، چې هغه د پښتو په قول په يوه تير

دوه ښکاره کوي، چې وايي

اوبه د هر ګودر خوږې دي
جانانه ستا دپاره کوز ګودر ته ځمه

دلته د ګودر په بهانه د يار د ديدن کولو سرابېره د پښتنې نجلۍ د مينې سپېڅلتوب هم ځان ښکاره کوي، چې د خپلې مينې لپاره په ځان تکليف ګالي او د يار ديدن کوي په ګودر کې نه يوازې د نجونو حسداګانې او د بنګړو شرنګهار شتون لري، بلکې هلته دګودر څخه يوه څه لري په هغې سيمه کې چې ګودر ورته نه سالومېږي، ډېر زلميان هم لېدل کېږي، چې د ډېرو نجونو په منځ کې د يوې نجلۍ د سالو څېره داسې په لنډۍ کې راغلې

پر ګودر سور سالو ښکاره شو
ما وې دې نورو اوبو اور واخيست مينه

دلته د سالو يا ټکري سور والی او هغه هم د يوې داسې نجلۍ په سر چې په

مستي ورځني هاخوا دې خوا سر اخلي او داپېږ د خپل مين زړه زخمي کوي او يا هم کومو زلميانو، چې دګودر د غاړې د مستو نجونو کتار او ټولګه ښدلې وي، هغه بيا ځان دګودر د غاړې په شان ګواړي، چې د نجونو د سرتاج شي او يا هم نجونې يې په خپل لاس راوشکوي او د زړه په سر يې کېږدي لکه چې وايي

حاونده ما د ګودر ګل کړي
چې جينکۍ مې شوکوي سر کې مې ږدينه

دلته د هغه ګل يادونه شوې، کوم چې دګودر په غاړه وي او نجونې هغه راشکوي او په خپلو وېښتانو کې يې د مستۍ د نښې او د وېښتانو د ښايست لپاره ټوکوي، چې د خپل مين زړه پرې ټکور کړي يا هم ځينې مينان

ګودر ته د ټولو انجونو او يا هم د حوره نجونو له تګ څخه سرټکوي او د خپلې مينې، سره د بلې نجلۍ رانګ ورته ښکاري، لکه چې وايي

په ګودر څه ټکه لوېدلې
چې کشره خور يې بدرګه ورسره ځينه

د پښتنو د کلتور د کتاب له پاڼو څخه دا حسونېږي، چې پښتانه نجونې يوازې حتاګودر ته په اوبو پسې هم نه ابږي، يا يې کشره خور او يا هم کشر ورور ورسره لېږي، خو دلته دا کشره خور دې خوار عاشق ته د ټکې په څېر راغلې، چې دی يې د خپلې مينې سره د همرازۍ څخه بې برخې کړی دی ته څه هم د مور څخه حوره او پردې څه نشته خو کله چې يوه نجلۍ په کوز کې د ميراو پلار له خوا ورنه زړه او يد ووېل شي هغه خپل دک زړه ګودرته وړي اوګودرته غاړه دخپل زړه ټسراس اوباسي کله چې دګودرغاړه په شوراوسرورنګونوتيته وې نوځوانان يې بيابه

شعرونو او لنډيو کې انځوروي

پرګودر سور سالو ښکاره شو
ماوې دې نورواوبو اورواخيست مينه

کله چې په ګودرد نجونو سره ، سپين او شنه ټيکري راغوړېږي چې ددوی دټيکريو درنګونو ښېرازوالی دومره تېر وي چې داوبو رنګ هم ځان سره اړوي چې دلته دلنډۍ ويونکي هم دې ټکي ته اشاره کوي او وايي چې کله سور سالو په ګودر راښکاره شي دغه سور رنګ دومره تېزوي لکه داور تاو چې سړی سېځي که څه هم اوبه داور ضد وي خو بياهم هغه تاثيرات چې په سور سالو کې وي اوبه او اور ورته هيڅ دي.

يار مې ټو پک زه يې مرمۍ يم
په نورو غرګې يې وېشتم ورکه يې کړمه

*****

ورشه د يار خبر دې واخله
چې يې د يدنه دي ساته ليونۍ شونه

*****

ما ز ديګر چېرته وې چې نه وې
خورې ورې زلفې په پلم ولاړه وعه

ښځه او ټولنه

هغه هېوادونه پرمختگ کولای شي چې د ښځو لپاره یې د تحصیل او کار پوره فرصتونه برابر کړي وي

د ربوټونو پرښت په پکتیا ولایت کې په ۷۰۰۰ محصلینو کې یوازې سل نجونې دي. بردې خبر په تړاو د یوې واشنگټن مېشتې سپوږمۍ کاکړ او دیوه کابل مېشتي افغان سعد عمار ترمنځ بحث و ، د دوی دا بحث د بي بي سي د پښتو وېبپاڼې په بلنه د برېښنالیک له لارې شوی چې دلته یې تاسو قدرمن لوستونکي د هېواد ورځپاڼې د ښځه او ټولنه ، په صفحه کې هم لوستلی شئ:

سعد عمار:

په اوس وخت کې د افغانستان د مېرمنو لپاره لومړیتوبونه په څه ډول دي او هغه اداري یا افراد چې د ښځو د حقونو په نوم په رسنیو کې لوړ غږ لري د کومو لومړیتوبونو لپاره اواز اوچتوي زما په اند، تر اوسه د افغان مېرمنو او نجونو هغه لومړیتوب چې باید ډېر بحث پرې شوی وای او ډېر څله غوښتل شوی وای هغه د تعلیم او د لیک او لوست کچه ده. د ټولوالي پرمختیا په باب لیکل شوي ،چې د افغانستان په کلیو کې په ډېر کم شمېر مېرمنې او نجونې لیک او لوست کولی شي.شاید له ۵ سلنې څخه هم کمې وي په ښارونو کې د ښځو د لیک او لوست کچه ۲۰ سلنه ښودل کېږي، خو راپور وايي چې په دې سلنه کې د څرگنوالي او کیفیت ډېرې ستونزې شته، یوه عمده ستونزه په کې دا ده چې ښځینه ښوونکې نشته او که په کوم ځای کې وي، د هغوی د سواد کچه یا د ښوونې کیفیت لوړ نه دی. هغه اداري چې ځان د مېرمنو د حقونو استازې یا مدافعین گڼي، هغوی تر اوسه د لیک او لوست د ستونزې خبره په بنسټیز ډول نه ده مطرح کړې، د هغوی اکثره غوښتنې په دې راڅرخي چې ښځو ته ولې په هرې پروسې کې کمه برخه ورکول کېږي. د مثال په توگه، ځینو د ښځو د حقونو مدافعینو دا خبره مطرح کړې وه چې په کابینه کې دې ارو مرو ښځو ته زیاته برخه ورکړل شي. تاسې به خبر یاست چې د افغانستان په اوسنۍ کابینه کې د ښځو شمېر د امریکا او د بریتانیا تر کابینې ډېر دی په داسې حال کې چې په امریکا او بریتانیا کې د ښځو د لیک او لوست کچه ۹۹ سلنه ده. په امریکا کې یوه ورځ چا شکایت ونه کړ چې ۹۹ سلنه مېرمنې لیک او لوست کولی شي، خو د امریکا په کابینه کې یوازې درې مېرمنې ځای لري، خو په افغانستان کې چې د ښځو د لیک او لوست کچه ۱۰ سلنه ده، دلته په کابینه کې په څلورو مېرمنو هم ځینې اداري او فعالان خوشاله نه دي. همدارنگه ، د افغانستان په ولسي او مشرانو جرگو (پارلمان) کې د ښځو سلنه د امریکا او بریتانیا د پارلمان نه لوړه ده. دا مانا جالبه ده چې د افغانستان له پارلمان د ښځینه غړو فیصدي د امریکا له پارلمان څخه لوړه ده.په افغانستان کې د ښځو او نارینه وو د لیک او لوست د سلنې توپیر ۳۰ دی د دغه توپیر د راکمولو په اړه تر اوسه ما داسې خوځښت نه دی لیدلی چې هدف په رښتیني ډول دا وي چې ښځې او سړي دې په یو انډول تعلیم ترلاسه کړي. زما په نظر ۳۰ سلنه توپیر د ښځو او سړیو ترمنځ ډېر زیات دی. اوس اکثره د ښځو د حقونو فعالان دا خبره راپورته کوي چې په ستره محکمه کې

دې هرومرو ښځینه قاضیانې مقررې شي او همدارنگه ځینې ولایتونه دې ښځو ته ورکړل شي په اوس وخت کې او د افغانستان د حالت په نظر کې نیولو سره، دا غوښتنې د مېرمنو ستونزې نه شي حلولی. اوس مهال لومړیتوب دا دی چې د مېرمنو د لیک او لوست کچه لوړه شي. د بي بي سي د تازه رپوټ پر بنسټ د پکتیا په پوهنتون کې ۷۰۰۰ محصلین زده کړې کوي او یوازې ۱۰۰ نجونې په کې محصلانې دي تر اوسه چا په دې اړه غږ نه دی پورته کړی چې ولې د نجونو ونډه د ولایتونو په پوهنتونونو کې کمه ده او نه یې چا د حل لارو بابت فکر کړی دی زه د ښځو د کار، وظیفې او یا د لوړې دندې مخالف نه یم، زه په دې نظر یم چې د لومړیتوبونو په انتخاب کې له دغه کار واخلو . مونږ ته په اوس وخت کې د کوم کار لپاره مبارزه په کار ده ؟ په کابینه او ستره محکمه کې ښځې ډېرې کړو او که په ټول افغانستان کې د مېرمنو او نجونو د لیک او لوست کچه لوړه کړو؟ په کلیوالو سیمو کې خلک په دې پوه کړو چې په نجونو باندې تعلیم وکړي او ښوونځي ته د تگ اجازه ورکړي؟ شاید ځواب دا وي چې دواړه کارونه مهم دي په دې کې شک نه شته، خو لومړیتوب کوم یو ته ورکوو؟

سپوږمۍ کاکړ:

د ښځو استازیتوب په حکومتي او غیر حکومتي ارگانونو کې او د نجونو زده کړې ته پاملرنه دوه بېلا بېلې موضوع گانې دي.زه تاسو سره موافقه یم چې د نجونو د زده کړې په موضوع باندې باید ډېر غور وشي ؛ خو له دې خبرې سره مو ستونزه لرم چې اوس مهال پاملرنه باید یوازې د نجونو د پوهنې لور ته واړول شي، نه د دوی کار ته. په ۲۱مه پېړۍ کې ایا مونږ دې ته انتظار وباسو چې د افغانستان ټولې ښځې اول باسواده شي او بیا لوړو دندو ته وگومارل شي؟ اوس مهال دواړو ته باید موازي پاملرنه وشي که مونږ پر دې بحث وکړو چې کوم یو ته لومړیتوب ورکړو، دا به د وخت ضایع کول وي اوس افغانستان له هغې مرحلې راوتلی.مونږ باید پر دې بحث وکړو چې څرنگه ښځو ته د تعلیم او کار

فرصت برابر شي، نه دا چې ایا د ښځو لپاره تعلیم او کار ضرور دی او که نه ؟ او کوم یو ته باید لومړیتوب ورکړو زه دلته څو ټکو ته اشاره کوم

لومړی: دا چې کله په افغانستان کې د مېرمنو د تعلیم او د لیک او لوست کچه لږه ده، دا ستونزه یوازې د ښځو د حقوقو مدافعین او هغه ښځې چې په حکومت کې دنده لري سره کوي نه شي حلولی د پوهنې او د لوړو زده کړو وزارت باید د دې کار لپاره منظم پلان جوړ کړي چې، نجونو ته د درس ویلو زمینه برابره شي او کورنۍ یې په دې وپوهول شي چې د نجونو زده کړه څومره اړینه ده لکه د هلکانو. د ښځو تعلیم ته باید ډېر جدي کار وشي په تېره بیا هغه ښځې چې په کلیو او بانډو کې ژوند کوي او د ژوند شرایط یې ډېر سخت دي څکه چې دغه ښځې د افغانستان اکثریت جوړوي. زموږ بحث په دې دی؛ چې په گردېز کې د پکتیا پوهنتون ۷۰۰۰ محصلین لري، څه کم سل یې نجونې دي دا ولې ؟ او دلته ملامت څوک دی الدلته ملامتي هغه کورنۍ دي چې خپلې نجونې یې لوړو زده کړو ته نه دي پرېښې ، ملامته هغه ټولنه ده چې فکر کوي ښځو ته لوړې زده کړې مهمې نه دي گرم

هغه سخت دریځه اورپکي دي چې تل د نجونو د تعلیم پر خلاف یې خپله تبلیغ کوي او هغه افغانان هم ملامت دي چې د سیمې د باوري امن د راوستلو په چارو کې مرسته نه کوي. د ښځو د حقونو فعالان دومره کولی شي چې د تعلیم د اهمیت په اړه خبرې وکړي او د ټولو تعلیمي ادارو پام د ښځو او نجونو تعلیم ته راواړوي دا د دوی لپاره شونې نه ده چې د هر کور دروازه وټکوي او کورنۍ دې ته وهڅوي چې خپلې نجونې او خوېندې د ښوونځي او روزنې مرکزونو ته واستوي. که څه هم مدني ټولنې په خپل کار کې ښې بوهڅې او په دې لړ کې لازم گامونه

اخلي، خو له دې سره سره باید د حقوقي پام د هغو سیمو لوري ته واړول شي چې ستونزې په کې زیاتې دي. هغوی کړنه او مېرمنې باید ښځې لوڅې دي، نه وهڅول چې هغو سیمو ته د ورتگ لارې چارې وڅېړي. د ښځو او سړو سره مخامخ جرگې او مرکې پیل کړي او د ستونزو د کمولو او حلولو په هکله ورسره خبرې وکړي. البته دا د یوې ورځې کار نه دی بلکې ډېر وخت او حوصلې ته اړتیا لري په کار ده چې دواړه کاره موازي پر مخ لاړ شي. دا په دې مانا چې هغه ښځې او نجونې چې لوړې زده کړې او د کار تجربه لري، هغوی دې په حکومتي او غیر حکومتي موسسو کې جذب شي او هغه نسل چې تر اوسه دلته پوره نه دی رسېدلی، هغوی ته د زده کړې شرایط برابر شي.

دویم دا چې که څه هم ښځې د افغاني ټولنې نیمایي برخه جوړوي، خو بیا هم په هر بهیر کې د دوی لازمه ونډه نه پامه نه ورکول کېږي. دا یو حقیقت دی، او له دې نه څوک سترگې نه شي پټولی. مونږ ولېدل چې ښځو په وروستیو انتخاباتو کې د سړو په څېر ونډه واخیسته که توقعات د ښځو رایې نه وې، نو په حکومت کې هم باید برخه ورکړل شي په میلیونونو ډالر د افغانستان د مېرمنو په نوم ولگول شول، خو که یې ډېره کمه او د لیک او لوست د کچې په لوړولو کې د پاملرنې څومره نه وه. د لومړیتوب بحث په دې مانا نه دی چې یوازې تعلیم ته دې کار وشي او د مېرمنو لپاره دې د کار په فرصتونو خبره نه کوي. د وخت او یو ضایع کول دي چې مېرمنې بې سواده پرېښودل شي او په میلیونونو ډالر د هغو بهرنیو او کورنیو سلاکارانو په معاشونو مصرف شي چې دلته

ارزښت پوه شي. همدغه کسان باید دا خپل کار وبولي چې د همدې پوهولو لپاره مخکښ اخلي. په دې کې هیڅ شک نه شته چې د افغانستان د ټولنې نیمایي برخه مېرمنې دي، خو دلته که د بېلگې په توگه د افغانستان وگړي ۳۰ میلیونه حساب کړو، نو

۱۵ میلیونه په کې مېرمنې دي په ۱۵ میلیونو مېرمنو کې یوازې لس سلنه مېرمنې لیک او لوست کولی شي، او هغو مېرمنو چې لوړې تحصیلات یې ترلاسه کړي وي، شاید فیصدي یې تر دې هم ډېره کمه وي.بل خوا هېواد کې د مېرمنو په پرتله د سړو د لیک او لوست کچه ۳۰ سلنه لوړه ده ، کله چې د ښځو او سړو تر منځ د لیک او لوست فیصدي برابره شوه، نو بیا په هماغه انډول د حکومتي دندو د وېش خبره مطرح کېدای شي اوس مهال د امریکا په کابینه کې اووه ښځې او په ستره محکمه کې درې ښځې کار کوي په دې سربېره ښځې د والیانو، سناتورانو او استازو په توگه هم دندې ترسره کوي ښځې رېیسانې، مدیرانې او مشرانې هم یې شمېره دې هېواد سره په نسبت په حکومتي ارگانونو کې او په ځینو غیر حکومتي ارگانونو کې ښځې کمې دي، خو ښځې زیار باسي چې دغه تشه له

منځه یوسي. د امریکا په هر شرکت کې دا هڅه کېږي چې څنگه د جنډر (ښځو او سړو) مساوات وساتل شي.ما دا هم د سړو نه اورېدلي چې اکثره ښځې د لیاقت له مخې نه بلکې د دې لپاره جگو پوستونو ته گومارل کېږي چې د جنډر موضوع حل شي که د افغانستان اوسنۍ کابینې ته وگورو نو دا مالومېږي چې اکثره وزیران حکومتي تجربه نه لري او یا هم کومې څوکۍ ته چې مقرر شوي ، تجربه یې نه لري. دلته مو موخه سړي او ښځې دي زموږ په حکومت کې دلته په ډېرو لوړو پوستونو کې داسې سړي شته چې د

د ښځو د حقونو د فعالانو په نوم کار کوي. د ښځو د حقونو د یوه سلاکار په معاش باندې د افغانستان په یوه کلي کې نجونو ته ښوونځی جوړېدای شي. هغه سلاکار خپله شپه او ورځ په دې تېروي چې ښځې دې سترې محکمې کې مقررې شي او بل خوا زموږ د کلیو نجونې بې تعلیمه پاتې کېږي دا یوه جدي موضوع ده، او اوس مهال به زما لپاره لومړیتوب دا وي چې کلیو کې نجونې بې تعلیمه پاتې نه شي په کلیوالو سیمو کې چې اکثره خلک یې د لیک او لوست سره اشنا نه دي او مېرمنې یې بالکل بې تعلیمه دي، هغوی به څنگه د تعلیم په

ورسپارل شوي دندو د یو مخ وړلو وړتیا نه لري. په دا چې په لوړو دندو کې د ښځو گومارل باید سمبولیکه نه وي نه لري او د لیاقت او تجربې له مخې وي.

درېیم: دا چې که د تعلیم موضوع زموږ لومړیتوب وي، نو لوستو ښځو ته د کار زمینه برابرول هم باید زموږ لومړیتوب و اوسي څکه لکه سړو غوندې دوی هم باید د خپلو زده کړو ثمره وگوري.همدارنگه ورو نجونو ته باید سترې ښځې ور وپېژندل شي چې دوی یې د ایډیال په شکل وبیسي، زیار وباسي چې ځان د هغوی درجې ته ورسوي. د یادولو وړ ده چې په امریکا کې هم تر ۱۹۲۰م کال پورې ښځو ته د رایې ورکولو اجازه نه وه، خو اوس ښځو د ژوند په ټولو ډگرونو کې پرمختگ کړی دی. په افغانستان کې هم باید د ښځو ونډه په حکومتي او غیر حکومتي موسسو کې ډېره شي څکه که مونږ د افغانستان پرمختگ غواړو نو د خپلو وگړو د نیمایي په حذفولو کې دغه پرمختگ ناشونی دی له دریو لسیزو جگړو وروسته اوس د دې وخت راغلی چې ښځې او سړي په گډه دا هېواد آباد کړي په نړۍ کې هیڅ داسې پرمختللی هېواد نه شته چې پرته د ښځو له فعالې ونډې یې پرمختگ کړی وي. په بل عبارت، نن سبا یوازې هغه هېوادونه پرمختگ کولی شي چې د ښځو لپاره یې د تحصیل او کار پوره فرصتونه برابر کړي وي.

سعد عمار

اوس مهال د افغاني مېرمنو لپاره لومړیتوب څه دی؟ دا ده چې د ښځو د حقونو فعالانو تر اوسه د نجونو د تعلیم او مېرمنو ته په حکومت کې د لوړو پوستونو لپاره غږ په یو ډول نه دی پورته کړی. د مېرمنو د لیک او لوست لپاره چې څنگه په کار ده هغسې یې غږ نه دی پورته کړی او د فعالانو دا نا انډوله مبارزه د دې لامل شوه چې په تېرو دیارلسو کلونو کې چې څنگه لازمه وه، هغسې د مېرمنو د لیک او لوست کچه نه ده لوړه شوې. فعالان یې د لوړو پوستونو لپاره غږ اوچتوي او د لیک او لوست فیصدۍ لوړولو ته یې کمه پاملرنه کوي نو دا زما په نظر په لومړیتوب کې تېروتنه ده زه اوس هم په خپلې خبرې ټینگار کوم، کوم شود

مشور چې په کابینې کې د ښځو د ونډې په سر دلته یون وایي هغه لوړو هېوادونو کې نه لیدل کېږي په داسې حال کې چې هلته د ښځو او سړو د لیک او لوست کچه سره برابره ده، د امریکا او بریتانیا مثال مې څکه راوړ چې هلته د ښځو او سړو د لیک او لوست کچه برابره ده خو بیا هم د ښځینه وزیرانو شمېر یې د افغانستان له ښځینه وزیرانو زیات نه دی. په کابینه کې زما اشاره وزیرانو ته وه. تاسې فکر کوم عمومي ریاست او لوی څارنوالي هم وزیرانو کې شمېرلې ده؟ یو ځل بیا تکراروم چې پر لوړو دندو د مېرمنو د گومارلو مخالف نه یم، بلکې دا د ټولنې ضرورت گڼم، خو په خپل وخت او په تدریج سره کله چې د ښځو د لیک او لوست کچه لوړېږي په هماغه کچه دې لوړ پوستونه هم ورکول کېږي، خو که د تعلیم کچه یې نه لوړېږي او د لوړو دندو لپاره یې څو برابره زیات غږ اوچتېږي، نو دا بیا زما په نظر یوه غیر طبیعي او نا انډوله مبارزه ده. او دې ته زه په لومړیتوبونو کې تېروتنه وایم.

سپوږمۍ کاکړ:

ما وړاندې وویل چې د ښځو د تعلیم برخه کې باید سړي او ښځې دواړه په گډه کار وکړي. حکومت، د پوهنې وزارت باید په کلیو او لرې پرتو سیمو کې د نجونو لپاره ښوونځي جوړ کړي. په افغانستان کې داسې ښځې اوس هم شته دي چې د ښځو د لیک او لوست د کچې د لوړولو په برخه کې کار کوي. ښوونځي جوړول د پوهنې وزارت کار دی. نو د دې وزارت کارکوونکي، سړي او ښځې، باید په دې برخه کې منظم پلان جوړ کړي چې د هېواد ټولو نجونو ته د زده کړې مساوي زمینه برابره شي. دا سم خو په کابینه او پارلمان کې ښځې او سړي برابر نه دي، بلکې د ښځو کچه د سړو په پرتله ډېره کمه ده ایا تاسو فکر کوئ چې دا څلور څوکۍ په کابینه کې هم ښځو ته نه وای ورکړل شوې؟ په سړي سالاره ټولنه کې چېرته چې سړي فکر کوي باید ټول واک د دوی په لاس کې وي، دا ډېره مهمه ده چې ښځې د خپلو حقونو لپاره مبارزه وکړي. ښځې د افغانستان نیمایي وگړي جوړوي او دا د دوی حق دی چې په حکومت کې ورته برخه ورکړل شي. په اخر کې زه بیا هم تکراروم چې په نړۍ کې داسې هېواد نه شته چې د ښځو د فعالې ونډې پرته یې پرمختگ کړی وي. مونږ باید لوستو ښځو ته د کار زمینې برابرې کړو او نالوستو نجونو ته د تعلیم فرصتونه. نه سړي د ښځو پرته پرمختگ کولی شي او نه هم ښځې د سړو پرته د دوی گډه فعاله ونډه یوه پرمختللې ټولنه جوړولی شي.

ځوانان دې د پښتو ژبې د بډاینې...

کې یې ډېر رول ولوباوه.

پوښتنه: کوم ځوانان، چې پښتو ادبیات زده کوي ددې لپاره ، چې په راتلونکې کې وتوانېږي کتابونه ولیکي او پښتو ادبیاتو ته وده ورکړي ورته څه سپارښتنه لرې؟

ځواب: ځوانان باید خپل علم بشپړ کړي، خو چې ددوی علم پوخ نه شي له یوه کتاب نه هغې استنباط نه شي کولای لکه څنگه، چې ورته په کار ده کله چې علم پوخ شو بیا دې هڅه وکړي، چې پښتو ادبیات چې په دریو مهمو دورو لکه لرغونې دوره ، کلاسیکه دوره او معاصره دوره وېشل شوي دي، د لرغونې دورې ادبیات ، چې دامیر کروړ جهان پهلوانه راواخلي بیا تر دې دمه ، ټولو دورو آثار ، چې مشهورو شاعرانو ، لیکوالو او محققینو لیکلي او ټولنې ته یې وړاندې کړي دي هغه دې مطالعه کړي. دغو آثارو په رڼا کې بیا دوی کولای شي چې دخپلې خوښې مضمون ولیکي. هغسې ورته لاره خلاصه لې شي لکه، چې یو سړی یوې سیمې ته تیر شوی وي، خو پر سړک تگ یو چل غواړي دغه چل د پوهې او تحصیل له لارې ترلاسه کېدای شي کله چې ځوانان دخپل، او تحقیق لپاره پوهه ترلاسه کړي بیا په ډېرې آسانۍ سره کولای شي علمي، ادبي او تحقیقي آثار ولیکي ، چې وتوانېږي دپښتو ژبې ادبیات بډای کړای شي.

هېواد ـ نوري

پروین فیض زاده ملال دیوې بریالۍ شاعرې په توگه

عبدالهادي قریشي

پروین فیض زاده ملال د ۱۳۸۳ لمریز کال دجوزا په میاشت کې دکندهار دتاریخ په اوږدو کې په علمي- تحقیقي سیمینار کې دیوې مقالې اوشعر په ویلو په وځلېدله پروین ملال دپښتو په معاصرو لیکوالانو کې یوه پېژندل شوې څېره ده اوپه دې ډگر کې دځانگړي حق خاونده ده. نوموړې په ۱۳۲۷ ل کال دسلواغې په ۱۱مه نېټه دښکلي کندهار په دریمه ناحیه کې داروانښاد عبدالشکور خان پوپلزي په کاله کې زېږېدلې ده. پروین ملال خپلې لومړۍ زده کړې له کوره پیل کړې، بیا یې د زرغونې انا په عالي لیسه کې تر ۱۲ ټولگي پورې زده کړې وکړې ، له دې وروسته د طلوع افغان، په تاریخي ورځپاڼه کې دپښتو ادبیاتو دبرخې مسئوله شوه، بیا په ۱۳۵۱ ل کال کې په راډیو افغانستان اوله دې وروسته دافغانستان د ملي راډیوتلوېزیون مرستیاله او بیا پرېو دېره شوه نوموړې دخپل لوړ تخیل په درلودلو سره خپل درد لوړتیا، روڼتیا او جمال دټولنې په وړاندې ایښی دی او په نظم اونثر سره یې لیکنې کړې، دی اودشعر دکلام یوه نمونه یې داده

دسپند پرهڅې غاړه
زما د ورور واده دی
شپې ته خو وینې که ۱۴
څه یې مثاله ستاینم دی هلته
زما دپلا دکلا هسک برجونه
دآسمان ستورک په خپلو
څوکو اخلي
زما د ورور دنگرېزو په شپه
دمازیگر سره شفقونه راوړي
شمله یې هسکه ده له هسک
نښتره
دسپین نرگس په شالي
ښکلیو جامو کې له کوزې دسا
ځلیږي مخ ته یې هم اس ولاړ دی
په رکاب کې ردی
بابا پگړۍ کې ورته گل بوټی
ښکاري، چې درومي اوله
کلي ته ناوې راوړي

ketabton.com: The Digital Library

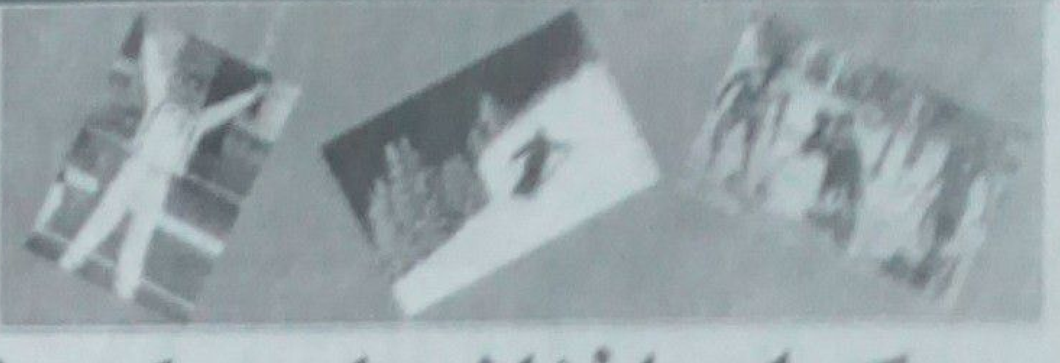

د سپورټ نړۍ

پکتیا د افغانستان د کورني کریکټ اتلولي وګټله

پکتیا د افغانستان د کورني کریکټ د یو ورځنیو سیالیو اتلولي وګټله. د سیالیو پایلوبه د دوشنبې په ورځ د کابل په نړیوال لوبغالي کې د لغمان او پکتیا ترمنځ وشوه. چېرته پکتیا وګټله. خو لغمان ته یې د منډو جوړولو بلنه ورکړه. د لغمان توله لوبډله په ۴۸ اوورونو کې وسوځېده او مقابل لوري ته یې د ۲۲۲ منډو هدف ورکړ. د لغمان په لوبډلې کې خیبر ۳۷ او شفیق الله شفق ۴۳ منډې وکړې. د پکتیا لوبډلې په ۳۹ اوورونو کې د غني خدران د ۵۸ او یونس احمدزي ۴۶ منډو په مرسته، ورکړل شوی هدف پوره او اتلولي یې وګټله. د لوبې غوره لوبغاړی هم غني خدران شو. د افغانستان د کورنیو

لوبډلو ترمنځ دغو سیالیو ته د ... نکوزي- بابای ملت نوم ورکړل

په ۱۲ مه د دوشنبې په ورځ ختمې شوې، پایلوبه په یو سیمه ییز تلویزیون

شوی و. دغه سیالي له شاوخوا دوو اوونیو راهیسې روانې وې او د جون

هم ښودل کېده. په دغو سیالیو کې د کابل، پکتیا، خوست، ننګرهار،

لغمان، پروان، کندهار او کندز ولایتونو لوبډلو ګډون کړی و. ... ملي لوبډلو پر شمېر لوبغاړي هم په کې وو. د افغانستان د کریکټ بورډ په اعلامیه کې ویل شوي چې د دغو سیالیو هدف د کورني کریکټ وده او ملي لوبډلو ته د غوره لوبغاړو موندل وو. د دغه ټورنمنټ تر ټولو غوره توپ وهونکی یونس خان احمدزی، غوره توپ اچوونکی احمدضیاء او طاهر خان او نومول شول. د کریکټ د چارو شنونکي وایي هغه هېوادونه چې کورني کریکټ یې په روان وي، نړۍ ته هم نه لوبغاړي وروپېژندلي شي. د یادولو وړ ده چې د کریکټ ملي لوبډلو ته یو شمېر لوبغاړي له همدغو کورنیو سیالیو څخه ور وپېژندل شوي چې، رحمت شاه، حشمت شهیدي، نجیب خدران، شبیر نوري، فرید ملک او یو شمېر داسې نور لوبغاړي یادولی شو.

د نجونو د والیبال لوبډلې د دولت ملاتړ غواړي

[illegible]

[illegible]

د سوریې په وړاندې د افغانستان د فوټبال د ملي لوبډلې ستره ماتې

سوریې د افغانستان د فوټبال ټیم له ۶ ګولونه ورکړل. د هېواد د فوټبال ملي لوبډله ته کاموځ سره د سیالي لپاره ... هېواد له رسېدلي د فوټبال د نړیوال جام د غوراوي سیالۍ کې سوریې افغانستان له ماتې ورکړه د افغانستان ټیم د فوټبال د ۲۰۱۸

نړیوال جام له د غوراوي لومړۍ مسابقه پر سوریې وبایلله. دا مسابقه چې په امنیتي دلایلو د کابل پر ځای د جمعې په شپه د ایران په مشهد کې وشوه، د سوریې ټیم وتوانېد چې خپل افغان سیال ته شپږ ګولونه ورکړي. د افغانستان د فوټبال مسوولانو ویلي و

بلابېلو وسله والو ډلو له لوري ټوټه - ټوټه شوی، دومره ښه لوبه وکړي افغان لوبغاړو، سره له دې چې په لوبغالي کې د افغان ننداراچیانو شمېر خورا زیات و، ونه کړای شول چې سوریې ته کوم ګول ورکړي. افغانستان به درې نور میچونه هم د خپل هېواد پر ځای په ایران کې وکړي. د اسیا د لوبې وچې د هېوادونو ټیمونه په ۸ ډلو وېشل شوي او په هر ګروپ کې پنځه ټیمونه له یو بل سره مخامخ کېږي. د افغانستان ټیم له سوریې، جاپان، کمبوډیا او سینګاپور سره په یوه ګروپ کې دي. د ۲۰۱۸ کال د فوټبال د نړیوال جام مسابقې به روسیې کې کېږي.

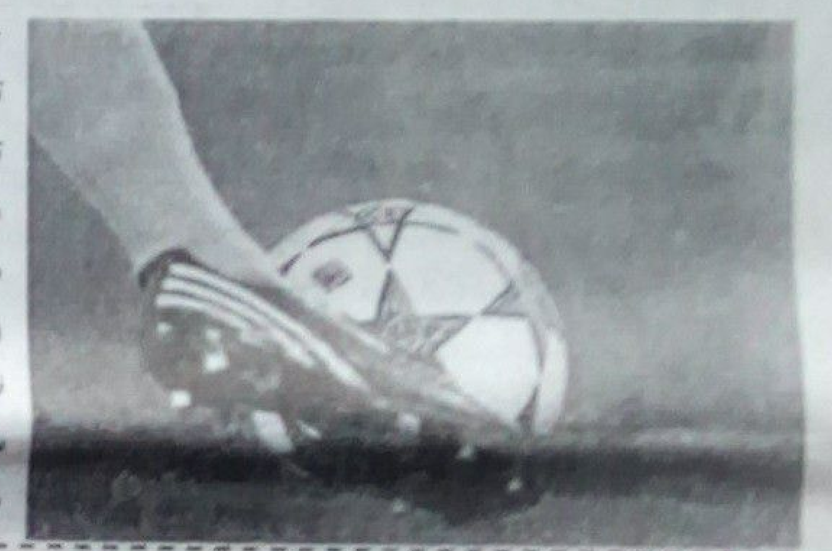

چې دي مسابقې ته یې خورا ښه تیاری نیولی او داوه دي چې سوریې ته ماتې ورکوي. ګومان نه کېده چې د سوریې ټیم، چې هېواد یې د

فلوید مې ویدر د نړۍ ډېر شتمن لوبغاړی دی

امریکایي سوکوهونکی فلوید مې ویدر د نړۍ تر ټولو شتمن لوبغاړی بلل شوی دی. د نړۍ د شتمنو مجلې پر وینا په تېرو ۱۲ میاشتو کې مې ویدر د نړۍ په کچه تر ټولو لوبغاړو زیاتې پیسې ګټلې دي. د کال د شتمنو لوبغاړو لیست ښيي چې په تېر یوه کال کې مې ویدر ۳۰۰ میلیون ډالره ګټلي چې ډېرې یې د دغو پیسو یې پکیو پر وړاندې د سوک وهنې له مسابقې تر لاسه کړې دي. په مې میاشت کې د امریکا د نویدا ایالت په مرکز لاس ویګاس کې د فلایډ مې ویدر او مني پکیو تر منځ په زړه پورې سیالي تر سره

شوې وه. دغه لوبه په ټوله نړۍ کې د رسنیو د سر خبر ګرځېدلې وه. ... پېرۍ لوبه ... یې بللې وه او د ... لپاره یې نړدې اولس زره کسان ورغلي وو. د ...

لړۍ په شتمنو لوبغاړو کې دوهم نمبر مني پکیو دی او د ریال مادرېډ لوبغاړی کریستیانو رونالډو په دریم نمبر ځای لري. د سپورټ لس شتمن ستوري

فلوید مې ویدر، امریکایي سوکوهونکی ۳۰۰ میلیون ډالر، مني پکیو، فلیپیني سوکوهونکی ۱۶۰ میلیون ډالر، کریستیانو رونالډو، فوټبالر ۷۹ میلیون ډالر، لیون میسي، فوټبالر ۷۳ میلیون ډالر، روجر فېډرر، ټینس لوبغاړی ۶۷ میلیون ډالر، ... لوبغاړی ۶۴ میلیون ډالر، کیون ډورانټ باسکټبال لوبغاړی ۵۴ میلیون ډالر، فیل میکلسن، ګولف لوبغاړی ۵۱ میلیون ډالر، ټایګر وډز، ګولف لوبغاړی ۵۰ میلیون ډالر، کوبي براینټ، باسکټبال لوبغاړی ۴۹ میلیون ډالر لري.

نوي زیلاند انګلستان ته په ۳ ویکټو ماتې ورکړه

د انګلستان لوبډلې د یوچې له ګټلو وروسته د بېټینګ کولو پرېکړه وکړه او ټوله لوبډله یې په ۴۶ اوور کې د ۳۰۲ منډو په کولو وسوځېده نوي زیلاند په دریمه یو ورځنۍ کریکټ لوبه کې انګلستان ته په درې ویکټو ماتې ورکړه او د پنځو لوبو لړۍ کې ۲-۱ مخکې شو. انګلستان نوي زیلاند ته د ۳۰۳ منډو هدف وټاکه او میلمه لوبډلې د کین ویلیمسن او راس ټېلر د سلیزو پر مټ دغه هدف په ۴۹ اوور کې د اوو لوبغاړو په سوځېدو پوره کړ. د دغه ستر هدف د پوره کولو لپاره د نوي زیلاند دوه لوبغاړي هغه مهال وسوځېدل چې د نوي زیلاند ټولې منډې ابله ۳۶ وې. خو وروسته د نوي زیلاند لوبغاړو لوبه کابو کړه او ویلیمسن او ټېلر د ۲۰۶ منډو شراکت جوړ کړ چې کوربه لوبډلې ته په یو سرخوږي بدل شو.

ویلیمسن له ۱۱۸ منډو وروسته د وایلي په توپ وسوځېد او ټېلر هم د وایلي په توپ په ۱۱۰ منډو له میدانه ووت. د انګلستان لوبډلې د یوچې له ګټلو وروسته د بېټینګ کولو پرېکړه وکړه او

پر دریمه ویکټه له روټ سره د ۱۰۵ منډو ملګرتیا وکړه. د نوي زیلاند له لوري ټم ساوتي او بین ویلر درې، درې او مېټ هینري دوه لوبغاړي وسوځول. تر دې وړاندې په اوول

ټوله لوبډله یې په ۴۶ اوور کې د ۳۰۲ منډو په کولو وسوځېده. د انګلستان له لوري ښه لوبه کپتان اېین مورګن وکړه، ده په ۸۲ توپونو د ۴ څلوریزو او ۲ شپږیزو پر مټ ۷۱ منډې وکړې. ده

کې په دویمه یو ورځنۍ لوبه کې نوي زیلاند انګلستان ته د ۱۳ منډو په توپیر ماتې ورکړه. خو د برمنګهم په لومړنۍ یو ورځنۍ لوبه کې انګلستان بیا نوي زیلاند ته په ۲۱۰ منډو ماتې ورکړه.

ایران محدود شمېر ښځو ته د ورزشي لوبو د لیدو اجازه ورکوي

[illegible]

[illegible]

ډیونټې والډر د درانه وزن سوک وهنې اتلولي وګټله

امریکایي سوکوهونکي ډیونټې والډر د نړیوالې سوک وهنې د

امریکا د الاباما ایالت کې ترسره شوه. ۲۹ کلن ډیونټي والډر تېره

ورکړه. دا لومړنی امریکایي سوکوهونکی دی چې له ۲۰۰۷ کال راهیسې د درانه وزن اتلولي ګټي. ده تراوسه ټولې ۳۴ لوبې کړې چې یوه یې هم نه ده بایللې. ۳۲ کلن مولینا دوه لوبې بایللې او والډر دی د لوبو په څلورم او پنځم پړاو کې له پښو وغورځاوه. دوه متره جګ والډر کېدای شي له والډمیر کلیچکو سره لوبه وکړي چې له ۲۰۰۴ کال څخه یې ماته نه ده خوړلې او د نورو کمربندونو اتلولي لري.

درانه وزن اتلولي، اېرک مولینا ته په ماتې ورکولو وګټله. دغه لوبه د

جنوري میاشت بېرمن ستیورني سره مسابقه لرله او هغه ته یې ماته

ښايي روسیه او قطر د نړیوال جام کوربه توب له لاسه ورکړي

په دې وروستیو کې د فوټبال نړیوالې اداره په مالي فساد تورنو چې له همدې امله د دغې ادارې نوی ټاکل شوی مشر هم استعفا ورکړه. دومنیکو اسکالا د فیفا نړیوالې ادارې چګښوري چارواکي رسنیو ته د مالي فساد په اړه وویل، که چېرې داسې شواهد ترلاسه شي چې روسیه او قطر د نړیوال جام کوربه توب ترلاسه کولو لپاره د دغې ادارې مشرانو ته رشوت ورکړی وي نو دغه هېوادونه به د ۲۰۱۸ز او ۲۰۲۲ز نړیوال جام کوربه توب له لاسه ورکړي. دا په داسې حال کې ده چې تېره اوونۍ د دغې ادارې د پنځم ځل لپاره ټاکل شوي مشر سېپ بلاټر یوه ورځ وروسته له ټاکل کېدو استعفا وکړه.

او د دغې ادارې څېړنې چګښوري چارواکي د مالي فساد په تور په مختلفو هېوادونو کې د پولیسو له خوا ونیول شول. دومنیکو اسکالا په دې اړه رسنیو ته

ووېل «که چېرې داسې شواهد ترلاسه شي چې د نړیوال جام کوربه توب د دغې ادارې مشرانو او نورو چګښورو چارواکو ته د رشوت او پیسو ورکولو له امله قطر او روسیې

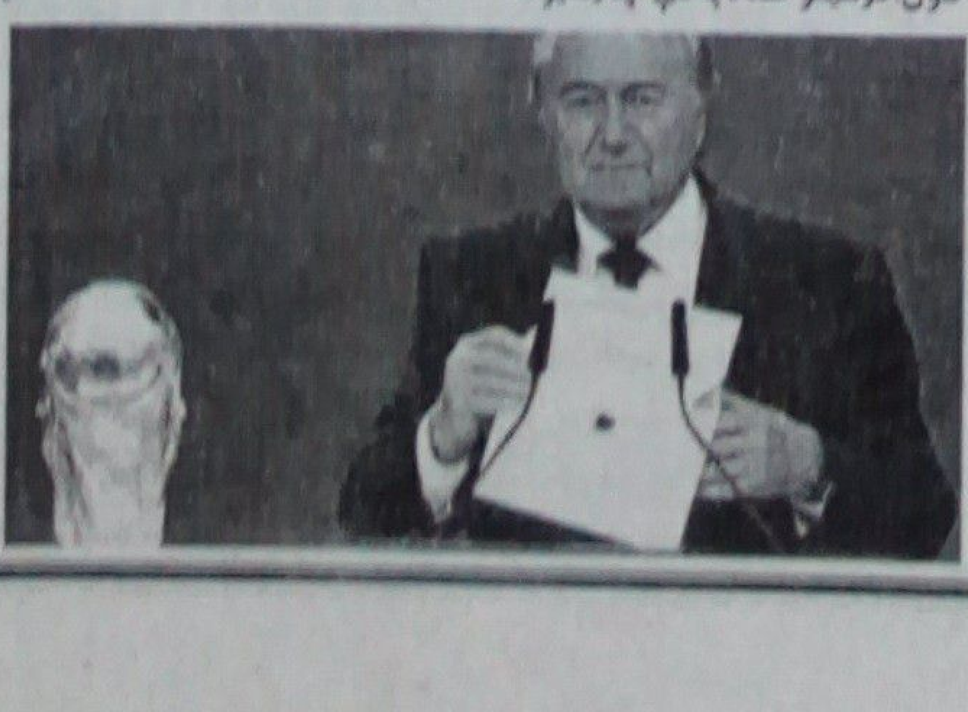

ته ورکړل شوی وي نو په دې صورت کې به دغه پرېکړه لغوه شي.» اسکالا ټینګار وکړ چې تر دې مهاله په دغو دوو برخو کې د مالي فساد په اړه هېڅ ډول شواهد شتون نه لري او دغه اداره کوښښ کوي چې په دې برخه کې خپلو څېړنو ته ادامه ورکړي. خو ورځې وړاندې هم د فوټبال نړیوالې ادارې اووه چګښوري چارواکي د مالي فساد په تور د جرمني په زوریخ ښار کې د پولیسو له خوا ونیول شول. د فیفا ادارې نیول شوي کسان د هغو ۱۴ کسانو له ډلې څخه دي چې د امریکایي محکمې له خوا په مالي فساد تورن شوي. دغو ۱۴ کسانو تېرو ۲۴ کلونو کې ۱۵۰ میلیونه ډالره د رشوت په ډول ترلاسه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اقتصاد او سوداګري

پیام محترمه بی بی گل غنی به مناسبت تجلیل از روز جهانی زنان:

نقش زنان را باید محدود به بچه دار شدن نسازیم

وزارت امور زنان به افتخار روز مادر کنفرانس علمی را تحت عنوان (زنان، ایثار، صلح واعتماد سازی بتاریخ ۲۴ جوزا سال روان در هوتل کابل ستار تدویر نمود. در این کنفرانس هیئت رهبری وزارت امور زنان، اعضای ریاست عمومی اداره

امور، کمیسیون های امور زنان مشرانو جرگه، ولسي جرگه ومسولین عالی رتبه وزارت خانه ها و روسا و مدیران حقوق ریاست های امور زنان ولایات کشور اشتراک ورزیده بودند.

درآغاز این کنفرانس علمی پیام جلالتماب محمد اشرف غنی رئیس جمهوری کشور توسط محترم اسدالله غضنفر قرائت گردید. درپیام ضمن ابراز تبریکی به مناسبت تجلیل از روز مادر ومقام مادر در ارشادات دینی ما و در رابطه به مقام مادر ارج گذاشته شده است ودر احادیث نبوی چنین ذکرگردیده است، که بهشت زیرپای مادران است. متاسفانه درکشور ما ملیون ها مادر هنوز هم به سبب فقر، جنگ و خشونت از نعمات زندگی محروم اند ودربیچاره گی وپریشانی بسر میبرند. درقسمت دیگر ی از پیام رئیس جمهوری باور مندی به فردای روشن وتعهد درجهت فراهم آوردن شرایط بهتر زندگی برای مادران وخواهران آمده است. امروز ملیون ها دختر به مکتب میروند، که نوید دهنده فردای بهتر است وهمچنان به برکت آزادی های داده شده توسط قانون اساسی وقانون مدنی زنان افغان در امور اجتماعی وسیاسی سهم فعال داشته واراده ما اینست که این سهم گیری افزایش یابد.

به تعقیب دلبر نظری وزیر امورزنان با ابراز مراتب تبریکی وتهنیت به مناسبت روز مادر وتوضیح جایگاه ومقام مادران در ارشادات قرآنی، احادیث نبوی و تلاش های مادرانی که درمسیر پرورش وتربیت سالم فرزندان شان جهت انکشاف واعتلای کشور سعی و تلاش خستگی ناپذیر را به خرج داده اند تقدیرگردیده واز ارگانهای دولتی، نهاد های ملی وموسسات بین المللی خواست تا در راستای بهبود وضعیت مادران درکشور با راه اندازی برنامه های گسترده وموثر صحی، اقتصادی واجتماعی با وزارت امور زنان همگام شوند و از این قشر انسان ساز حمایت نمایند.

وی افزود: امسال متفاوت تر از سال های دیگراز روز مادر با تدویر محافل وتوزیع تحایف ونیز با تدویر کنفرانس علمی وتخصصی تحت عنوان زنان، ایثار، صلح و اعتماد سازی تجلیل به عمل آمد. هدف از بزرگداشت از روز مادر درهمه قاره ها وقرن ها ادای احترامات مخلصانه فرزندان به مقام والای مادر است، که ناجی زندگی نسل ها بوده و از زمان زندگی هابیل وقابیل تا امروز مادر درتکاپوی جلوگیری از سرکشی میان فرزندان میباشد.

وزیر امور زنان خطاب به مادران افزود: مسئله صلح و ثبات درکشور وابسته به شما وفرزندان شماست شما میتوانید فرزندان تانرا جهت دفاع از دین، وطن ونوامیس ملی تشجیع وترغیب نمائید. شما هستید که از انحرافات فرزندان تان جلوگیری کرده آنها را با حس و روحیه خدا پرستی وحب الوطن تربیت مینمائید. درواقع شما بنیان گزاران واقعی یک کشور با ثبات وملت واحد و یک پارچه ومایه افتخار افغانستان هستید زیرا فرزندان شما همیشه شجاعت، پایداری وبرد باری شما را به یاد خواهند داشت.

وزیر امور زنان این وزارت را مکلف برعملی ساختن تعهدات دولت به اساس ماده ۵۴ قانون اساسی مطابق به اهداف و وظایف دولت مبنی بر نظارت از ارائه خدمات اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و مراقبت از مادران وز نان کشوردانسته و از مادران درخواست نمود تا نسبت به کیفیت تربیت فرزندان شان توجه نموده، وبا رعایت عدالت درمیان فرزندان پسر ودختر خویش سرمشق صلح وعدالت دراجتماع باشند.

متعاقباً پیام محترمه بی بی گل غنی را محترمه اناهیتا حیدری مشاور وی به خوانش گرفت. دراین پیام چنین تذکر یافته است: درجهت روزمادر و قدردانی از زحمات مادران درپرورش نسل نو موفقیت های بدست آمده در زندگی مدهون زحمات مادر عنوان گردیده است. در این پیام ذکرگردیده است، که برگزاری مراسم وتخصیص یک روز برای تقدیر از مقام مادر، نمیتواند کمترین رنج وزحمت او راجبران کند. درحقیقت برگزاری چنین مراسمی، فرصت وانگیزه ای است تا به یاد بیاوریم که از نوبه حقوق مادر توجه کنیم و به مقام ومنزلت اوبی ببریم ونقش او را تنها به بچه داری محدود نسازیم. درپیام بانوی اول به احترام مادر تاکید شده، تا درسطوح مختلف زندگی به نقش وجایگاه شان توجه صورت گیرد. همچنان از نهاد های مختلف درخواست گردیده است تابرای احیای مقام مادر در این روند سهیم گردند ونهادهای تعلیمی وآموزشی، قضا ونهادهای فرهنگی واجتماعی باید تلاش نمایند تا تبعیض درحق مادران را از میان برداشته نقش آنان را تقویت کنند.

متاقباً صدیقه بلخی سناتور وعضو شورای عالی صلح، شلا صمیمی عضوشورای عالی صلح، فتانه اسحاق گیلانی رئیسه اجتماع زنان و رحیم الله مجددی رئیس جی،اس،پی در رابطه به اهمیت زنان در امور صلح، نقش مادران وحمایت دولت دآوردن صلح، ثبات واهمیت حضور زنان در روند صلح در کشور تاکید نمودند. قابل تذکر است که این کنفرانس علمی سه روز ادامه خواهد یافت و روی موضوعات پلان عملی ملی برای زنان صلح وامنیت مصالحه ونقش زنان درپروسه صلح اعتماد سازی تقویت اعتماد زنان، جایگاه حقوقی زن به عنوان مادر از دیدگاه بشریت، کنوانسیون حقوق مدنی وسیاسی زنان در رسانه ها وسائر موضوعات مربوط بحث علمی صورت خواهد گرفت

آصفه ((سعادت))

ګنو نړیوالو ادارو له اداري فساد سره د مبارزې په برخه...

بېلابېلو بنسټونو د نړیوالو کتونکو Global witness، د شفافیت څارونکي Integrity watch، د شفافیت نړیوال سازمان Transparency International او په قراردادونو کې د شفافیت سازمان Open contract استازو حضور درلود. دوی د اداري فساد پر ضد د مبارزې په لاره کې د جمهور رییس اجنډا او اراده وستایله او وې ویل چې اوس مهال د اداري فساد پر ضد د مبارزې په موخه سیاسي اراده رامنځته شوې او د همدغې ارادې پر بنسټ به لازم بدلونونه را منځته شي. د اداري فساد پر ضد د مبارزې بنسټونو مسوولینو او استازو له اداري فساد سره د مبارزې په اړه خپل وړاندیزونه او طرحې وړاندې کړې او ژمنه یې وکړه چې له اداري فساد سره د مبارزې په برخه کې د دولت د اجنډا بشپړ ملاتړ کوي. جمهور رییس له اداري فساد سره د مبارزې په برخه کې د نظارتي بنسټونو په رول د ټینګار په ترڅ کې د شفافیت او مولیت تر منځ په تعادل او توازن ټینګار وکړ. جمهور رییس محمد اشرف غني د یادو بنسټونو له مسوولینو او استازو وغوښتل چې د فساد د څارنې هغه برېالی تګلارې تطبیق کړي، چې په نورو هېوادونو کې یې بې پایلې لرلې وي. جمهور رییس همدارنګه له یادونو بنسټونو وغوښتل چې د افغانستان د اسلامي جمهوري نظام ټولې برخې تر پوښښ لاندې ونیسي او تمرکز یې یوازې د دولت په اجرایي برخو نه وي. جمهور رییس د یادو بنسټونو له مسوولینو او استازو وغوښتل چې د ټولنې او خلکو نظریات په خپلو ارزونو کې ځای پر ځای کړي. جمهور رییس غني د دغې لیدنې په پای کې د دولت، څارونکو بنسټونو او مدني ټولنې تر منځ د همکارۍ د تامین لپاره د موثر چوکاټ په رامنځته کولو ټینګار وکړ.

د قضا د ستاژ دورې ۲۰۶ تنو فارغانو د محمداشرف غني...

ټول امانت، صداقت او بې طرفي به د قضا دنده ترسره کوي او د اسلامي شریعت، اساسي قانون او د هېواد د ټولو قوانینو حکمونو ته درناوی لري او تطبیقوي به یې. د دلنډې رازونه خوندي کوي، په مستقیم یا غیر مستقیم ډول خیانت، حق تلفي، بې عدالتي، قانوني سرغړونه به نه کوي او بډې به هم نه اخلي. جمهور رییس محمد اشرف غني د لوړې له مراسمو وروسته لوبو مقرر شویو قاضیانو ته د مبارکي ویلو په ترڅ کې وویل، چې نن تاسو ته مهمه دنده وسپارل شوه، لومړنی قاضي د اسلام پیغمبر و او له هغه وروسته خلفای راشدینو دغه لوی مقام او مهمه دنده په غاړه لرله. جمهوررییس غني وویل، د افغانستان وجودي فلسفه د اسلام مبین دی او د دغه دین بنسټ عدالت تشکیلوي. نوموړي زیاته کړه، چېرې چې عدالت نه وي هلته سوداګري، کرنه، اردو او د حکومتوالی نظام دوام نه شي کولی. جمهور رییس ټینګار وکړ چې په زور ولاړ نظامونه موقتي او عدالت تلپاتې وي. په کوم هېواد کې چې قانون او عدالت نه وي، نو هلته ثبات هم نه راځي. محمداشرف غني څرګنده کړه، د عدالت معیار دادی چې بڼخه او سړي، شتمن او بې وزله، مسلمان او هندو د قضا د نظام پر وړاندې برابر وي. جمهور رییس د ۴۲ تنو ښځینه قاضیانوحضور چې له ټولوقاضیانو سره یې د وفاداري سوګند یاد کړ او همدارنګه د هېواد په عدلي او قضایي ادارو کې د ۲۴۵ تنه ښځینه قاضیانو په شتون خوښي څرګنده کړه او هغوی یې د افغانستان لپاره لوی ویاړ وبلله. جمهور رییس له اداري فساد سره مبارزه، په ځانګړي ډول په عدلي او قضایي چارو کې د حکومت له لومړیتوبونو څخه یو مهم لومړیتوب وباله. جمهور رییس غني دېته په اشارې چې د هېواد د درې قواوو تعادل بنسټیزه اړتیا ده وویل، زه د اساسي قانون له مخې د خلکو لومړی خادم یم او درې واړو قواوو ته په برابر نظر ګورم. جمهور رییس وویل، په دویمو سلو ورځو کې به عدلي او قضایي ارګانونو ته جدي پاملرنه وشي.

((په عدلیې په وزارت کې...

د کادرونو په روزنه او په نورو برخو په تیره بیا دماشومانو داصلاح او روزنې دمرکزونو دحالت په به والي کې له دغه وزارت سره مرسته وکړې په پای کې دنړیوال بانک رییس وویل هلې ځلې به وکړي چې طرحه شوې ستونزې حل شي

باختر

د شهید مزاري او ...

برخه کې عملي اقدامات ترلاس لاندې ونیسي او دلنیجو په باب دې دملي امنیت شورا ته ریپوټ وړاندې کړي امنیتي ارګانونه موظف کړي شوي دي په هغو سیموکې چې اوسېدونکي یې له دې پلوه خورېږي ځانګړي امنیتي پلانونه طرحه او عملي کړي. دجمهور رییس مرستیال دکتنې دبرخه والو دنورو غوښتنو په ځواب کې وویل په بېلابېلو برخو کې دخلکو دغوښتنو اوستطالباتو تحقق د ملي وحدت دحکومت مکلیفتونه دي

باختر

ملي ګټې باید د سولې او شومو موخو...

خو دهغوی کسان باید له وړتیا وو څخه برخمن وي، دا په بشپړه توګه دملي ګټو پرخلاف ده، چې د سولې په بدل کې دې دهېواد دتاریخي اوقم خوړلي دښمن په خوښه او باداری په افغان حکومت کې طالبانو ته داسې ولږه ورکړل شي، چې له ملي ګټو سره په ټکر کې وي. دغه راز افغان حکومت په هیڅ توګه دا واک او اختیار نه لري، چې دسولې په بدل کې دې خو ختیځ ولایتونه طالبانو ته ورپرېږدي. افغانان دې پورلنډ او ګنډمک کړغېړن تړونونه په یاد لري، دهغو تړونونو لانجه لاختمه نه ده او زیات ناوړه عواقب یې زېږولي دي. افغان طالبان بايدپه خپله دې ته پام وکړي اوکه له هغوي سره دهېواد اوولس غم وي، نو ددښمن داډول ناوړه طرحې دې ناکامې کړي. څکه یوې پاکستاني رسنۍ ایکسپرس خبر ورکړې، چې دافغانستان دسولې په روانه پروسه کې وسله والو طالبانو ته دکابینې د ۳۰ سلنه وزیرانو او د دریو ولایتونو ورکړې وړاندیز کېږي. دا وړاندیز دافغانستان د واحد، یو موټي او خپلواک هېواد دتجزیې په مانا دی، چې په هیڅ توګه به یې افغان ولس ونه منې افغان حکومت او طالبان باید دې ته پام وکړي اومفرضو کړیو ته دا واک اواختیار ورنه کړي، چې دسولې دا وروستی هلې ځلې بدنامې او ناکامې کړي اودسولې دغه خبرې دافغانستان دتاریخي دښمنانو دناوړو دوه مخواودرواغجنو پالیسو ښکار شي.

افغانان دې ته په تمه دي چې دناروې په پلازمېنې اوسلوکې دافغان دولت او افغان استازو ترمنځ دسولې دوه ورځنی خبرې چې سرله پرونه پیل شوې، مثبتې پایلې راونغاړي اودېرپالېنوب لوریدنه ورسېږي

د بدخشان لپاره د طالبانو تش په نامه والي وژل شوی دی

د ولایتي پولیسو یو ویاند ویلي چې د شمالي ولایت بدخشان لپاره د طالبانو یو ګومارل شوی والي له خپلو ۱۳ ملګرو سره ووژل شو. د بدخشان د امنیي قوماندانۍ ویاند، لعل محمد احمدزي وویل « د بدخشان لپاره د طالبانو تش په نامه والي مولوي امان الدین، په جرم ولسوالۍ کې د دوشنبې په ماښام ووژل شو.» احمدزي وویل چې په وژل شوو کسانو کې «اته تنه بهرنیان» هم شامل دي. هغه زیاته کړه: «کله چې یاغیان په یوه کور کې سره را ټول شول پرهغوی د ځرخې الوتکې په واسطه بمباري وشوې» هغه یادونه وکړه چې په برید کې ملکي وګړو ته کوم تاوان نه دی رسېدلی. رپوټونه وایي ،چې د کندز له ولایت په چاردرې ولسوالۍ کې هم د طالبانو او امنیتي ځواکونو تر منځ نښتې رامنځ ته شوې دي. د پولیسو یوه محلي چارواکي وویل چې یاغیانو پر اطرافي پوستې برید وکړ او لږ دې شېبې پولیس یې ووژل. په کندز کې ضابط نورالله وویل چې دغه پېښه په چهار درې ولسوالۍ کې د دوشنبې په ماښام رامنځ ته شوه. هغه وویل چې په دغو نښتو کې اووه یاغیان هم وژل شوي دي هغه زیاته کړه: «دغه اطرافي پوسته اوس د یاغیانو په لاس کې ده.»

افغان اعلانات

یک جلد پاسپورت شماره (ای 112302) به اسم عبدالفتاح ولد محمد انور دارای اقامه کشور عربستان سعودی مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی نمبر 07192150 به اسم خاطره وردک مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

د پوهنې وزارت په پام کې لري چې MOE/W-273/NCB/01/02 په سر پل ولایت کې د مختلفو مکتبونو د احاطې دیوالونه سره د دروازه 5 غرفی تشنابونه د اوبو څښلو څاه میزاوچوکی کافت دانی او د برق سیستم دچارو

سرته رسونې پروژه د قرارداد په تولیز قیمت 39 19341407 افغانۍ د دوه حصو لپاره د نوشاخ گلوبل ودانیز شرکت سره یې قرارداد کړی

په دې توګه له ټولو هغو ګډون کوونکو خصوصي شرکتونو څخه چې پدې هکله ادعا لري غوښتنه کېږي چې د اعلان د خپرېدو له نېټې څخه تر 14 ورځو پورې د تهیې او تدارکاتو ریاست ته مراجعه وکړي او پرته له دې د شکایت حق نلري

1927

◆ ◆ ◆ ◆

قرار است پوهنتون طبی کابل 103 قلم ادویه مورد ضرورت شفاخانه های تدریسی خویش را ازطریق داوطلبی باز به اعلان بسپارد. علاقمندان واجد شرایط که جواز فعالیت داشته باشند میتوانند ازنشراعلان الی بیست ویک روز کاری شرطنامه را از آمریت تهیه وتدارکات پوهنتون طبی کابل بدست اورند. تضمین نقد ویا بشکل سند بانکی اخذ میگردد

1821

◆ ◆ ◆ ◆

یک قطعه قباله شرعی نمبر 579 /2297 مورخ 1340/11/16 زمین واقع حوزه چهارم کابل به اسم نوراقا ولد خان اقا مفقود گردیده اعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

جواز کار نمبر 3075 مورخ 1394/1/10 ریاست عمومی قوای بشری و تنظیم روابط کار امور اجتماعی شهدا و معلولین به اسم فردوس ولد سید مجتبی فارغ التحصیل سال 1393 انستیتوت ملکی تجارتی بویه چهارده پلس ولایت کابل مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت النور هاشمی لمتد یکعراده موترتویوتا کرولا پلیت (2-28742) شخصی کابل مدل 1997 دارای انجن 7AG130640 شاسی 2T1BB02VC189769 خویش را بالای موسه مرسی کورپس که نوراقا ولد حضرت گل بصفت نماینده موسه تعین شده بفروش میرساند اشخاص ادارات وموسساتی که با عراده فوق کدام معامله داشته باشند ازنشراعلان الی سه روز به مدیریت ترافیک کابل اطلاع دهند

1818

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت النور هاشمی لمتد یکعراده موترتویوتا کرولا پلیت (-562) شخصی کابل مدل 1997 دارای انجن 2415527 شاسی JT1?EE107009758 خویش را بالای موسه مرسی کورپس که نوراقا ولد حضرت گل بصفت نماینده موسه تعین شده بفروش میرساند اشخاص ادارات وموسساتی که با عراده فوق کدام معامله داشته باشند ازنشراعلان الی سه روز به مدیریت ترافیک کابل اطلاع دهند

1817

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی به اسم حسین محمدی مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست اراضی ولایت کندز در نظر دارد که اطراف موازی 20 جریب زمین ملکیت خویش را دیوار احاطه پیره دار خانه وچاه عمیق اعمار نماید که مطابق نقشه وبراورد به قرارداد میدهد شرکت های ساختمانی وموسساتی که ثبت وراجستر ریاست شهر سازی اقتصاد وایا باشند ازنشراعلان الی بیست ویک روز با درخواست های خویش به ریاست اراضی کندز مراجعه نموده والر اخذ تامینات اخذ میگردد

1815

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت زاد راه لمتد یکعراده موترتویوتا کرولا پلیت (2-44558) شخصی کابل مدل 1998 دارای انجن 5-0598683 شاسی 3869 -0170153 خویش را بالای موسه مرسی کورپس که نوراقا ولد حضرت گل بصفت نماینده موسه تعین شده بفروش میرساند اشخاص ادارات وموسساتی که با عراده فوق کدام معامله داشته باشند ازنشراعلان الی سه روز به مدیریت ترافیک کابل اطلاع دهند

1814

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت نوین احمدی لمتد یکعراده موترتویوتا کرولا پلیت (2-36933) شخصی کابل مدل 1997 دارای انجن 4AL783445 شاسی INXBA02E7V590983 خویش را بالای موسه مرسی کورپس که نوراقا ولد حضرت گل بصفت نماینده موسه تعین شده بفروش میرساند اشخاص ادارات وموسساتی که با عراده فوق کدام معامله داشته باشند ازنشراعلان الی سه روز به مدیریت ترافیک کابل اطلاع دهند

1805

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت ملت کاربوریشن لمتد یکعراده موترتویوتا کرولا پلیت (2-86262) شخصی کابل مدل 1997 دارای انجن 7AG785114 شاسی INXBB02E2VZ644929 خویش را بالای موسه مرسی کورپس که نوراقا ولد حضرت گل بصفت نماینده موسه تعین شده بفروش میرساند اشخاص ادارات وموسساتی که با عراده فوق کدام معامله داشته باشند ازنشراعلان الی سه روز به مدیریت ترافیک کابل اطلاع دهند

1804

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی نمبر 543474 به اسم محمد عارف محمدی ولد میاسعید مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

جواز نمبر دی 54154 مربوط شرکت ساختمانی ارشد سمیر اسنوز رژرینی افغانستان جائینت وینچر مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی به اسم عبدالشاکر سعادت مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

سند ملکیت زمین نمبر 5831 واقع پروژه احمد شاه بابا مینه به اسم غلام فاروق ولد محمد رسول مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی به اسم محمد امین لشکر خیل ولد لعل بیک مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی نمبر 0586427 به اسم محمد ضابط خان ولد عبدالاحد مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی به اسم محمد آگل ولد علی جان مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی به اسم عبدالظاهر بیات ولد غلام شاه مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیواد

HEWAD DAILY

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

چهارشنبه د ۱۳۹۴ ل د غبرګولي ۲۷ مه د ۱۴۳۶ ق د شعبان المعظم ۲۹ مه د 17/6/2015

په ارزګان کې د ملکي پر موټرو چاودنو مرګ ژوبله اړولې

د ارزګان ولایت د هراود ولسوالۍ د جمبرک کوتل په سیمه کې پر دوو موټرانو د ماین چاودنې په پېښه کې ۳ ملکي کسان وژل شوي او ۱۲ نور ټپیان شوي دي. پېښه پرون غرمه رامنځ ته شوې ده. د ارزګان د والي ویاند دوست محمد نایاب د پېښې د څرنګوالي په اړه تایید وکړ چې په دې چاودنو کې ۳ ملکي کسان وژل شوي او ۱۲ نور ټپیان دي. نایاب وايي دواړه موټره له کندهار څخه د دایکنډي ولایت کجران ولسوالۍ ته روان وو، چې په لاره کې پر ښخ شویو ماینونو برابر شوي دي. د هغه په قول، په وژل شویو او ټپیانو کې ښځې او کوچنیان هم شامل دي. په افغانستان کې دغه ډول پېښو عام وګړي سخت په غوسه کړي دي. خلک وايي، هره میاشت په لسګونو انسانان د سړک د غاړې په ښخ شویو ماینونو کې قرباني کېږي.

د اسعارو پېر او پلور

د کابل د شهزاده سرای د صرافانو د رییس د معلوماتو له مخې، پرون له غرمې مخکې د بهرنیو پیسو په مقابل کې د افغانۍ ارزښت په دې ډول دی:

یو امریکايي ډالر پېرودل په 60/50 افغانیو پلورل په 60/60 افغانیو

یو انګلیسي پونډ پېرودل په 93/00 افغانیو پلورل په 93/10 افغانیو

یو یورو پېرودل په 67/90 افغانیو پلورل په 67/95 افغانیو

یو سعودي ریال پېرودل په 15/90 افغانیو او پلورل په16/00 افغانیو

د اماراتو یو درهم پېرودل په16/30 افغانیو پلورل په 16/40 افغانیو

زر پاکستاني کلداري پېرودل په 583 افغانیو پلورل په 584 افغانیو

زر هندي کلداري پېرودل په930 افغانیو پلورل په 940 افغانیو

او زر ایراني تومانه پېرودل په 18/00 افغانیو پلورل په10/ 18 افغانیو

«په روژه کې دې له جګړې، ناروا او غیر اخلاقي کړنو څخه ډډه وشي»

د حج او اوقافو وزارت دهیواد ټولو مومنانو او حسینه و او عالمانو خطیبانو او امامانو په استازیتوب دروژې دمبارکې میاشتې په مناسبت ټول ملت ته تهنیت وړه وکړي او اورسند اعلان کړي. دهیواد له ټولو رسنیو څخه په کلکه غوښتنه کېږي چې دروژې دمبارکې میاشتې په احترام خپلې ټولې غړېزې او

اومبارکې وړاندې کوي، روژه دصبر او تقوا رحمت او مغفرت تعاون او سخا میاشت ده. بنا له خپلو ټولو مسلمانانو او متدینو هیوادوالو څخه هیله کوو چې دروژې دمبارکې میاشتې ورځې په عبادت، دعا دقرانکریم په تلاوت دصدقو په ورکولو، داخوت، ورور ولۍ، په ټینګولو او دخان او ټولنې په اصلاح کې تېرې کړي او له ګناهونو شخړو او اختلافاتو څخه ډډه وکړي او ترحم تعاون شفقت صبر او عفوه خپله کړنلاره وګرځوي همدارنګه دحج او اوقافو وزارت دروژې دمبارکې میاشتې دعظمت او فضیلت په خاطر دغه ټکي اعلاموي:

- له ټولو نظامي او سیاسي مخالفینو څخه غوښتنه کېږي چې دروژې دمبارکې میاشتې په احترام له جګړې، وینې تویېدو او لفظي او قلمي شخړو څخه الخوریزې خپروني داسلامي او اخلاقي ارزښتونومطابق چمتو کړي او دخلکو په خانګړې توګه دځوان نسل فکري رشد ودې په برخه کې له اسلامي خپرونو څخه استفاده وکړي

- په مرکز او ولایاتو کې دهوټلونو او رستورانتونو له ټولو خاوندانو څخه هیله کېږي، چې دروژې مبارکې میاشتې په ورځو کې د غذا له پخولو او وېشلو څخه جدا ډډه وکړي

- د هیواد له ملي تاجرانو او شتمنو څخه احترامانه غوښتنه کېږي، چې په دې مبارکه میاشت کې د فقیرانو او بې وزلو کسانو په مرسته کې ېږه وکړي

- له ټولو دوکاندارانو او کسبګرو څخه غوښتنه کېږي چې دروژې دمبارکې میاشتې په احترام له احتکار اوګران پلورنې څخه په کلکه ډډه وکړي او په لږ مفاد قناعت وکړي

نړیوالو ورځپاڼو ته کتنه

ګارډین: ښه ده چې افغانستان د مس عینک د کان له استخراج لاس واخلي

د برېټانوي ګارډین ورځپاڼې د یوې لیکنې په عنوان کې راغلي: «افغانستان د دې لپاره چې د نورو شخړو او لانجو مخه ونیسي ښه به دا وي چې د خپلو مس د کان له استخراج لاس واخلي» ورځپاڼې تر دغه عنوان لاندې د حیرتانو او مزارشریف ترمنځ د اورګاډي د پټلۍ یوعکس هم خپور کړی چې په کې په لویه لوحه د افغانستان د جمهور رییس محمد اشرف غني او د شمالي ایتلاف د پخوالي قوماندان احمدشاه مسعود دواړو عکسونه ښکاري او لاندې یې په دري، انګلیسي او روسي ژبو لیکل شوي چې «افغانستان ته ښه راغلاست» د مقالې لیکوال لیکي چې افغانانو ورته ویلي چې له کومې ورځې چې د عینکو د مس کان تاسیس شوی، د دوی ژوند له شخړو او لانجو او د چاپېریال له ویجاړۍ سره لاس ګرېوان دی. ورځپاڼه لیکي چې افغانستان د خپلو طبیعي منابعو له کبله چې تر اوسه استخراج شوي نه دي له ستونزې سره مخامخ دی. افغان حکومت او بهرني پانګوال تر لسګونو کلونو جنګ او ناکراریو وروسته غواړي دغو طبیعي منابعو څخه ګټه واخلي خو د بې نظمیو له امله واقعي خطرونه شته. ورځپاڼه لیکي چې افغانستان د سولې او ارامۍ د ټینګار او د پاک چاپېریال د ساتنې لپاره کېدای شي په دې حدې غور وکړي چې د عینکو د مسکو د کان له استخراجه لاس واخلي خو اقتصادي اړتیاوې یې ډېرې پیاوړې دي.

ګارډین لیکي، چې د طالبانو تر واک لاندې سیمې له کابل څخه یو ساعت لیرې دي او لوګر ولایت چې په دودیزه توګه د مخالفینو د نفوذ سیمه ګڼل کېږي، د مخالفینو او افغان امنیتي ځواکونو ترمنځ په کې پرله پسې نښتې کېږي د عینکو د مس کان ته نږدې د یوه کلي اوسېدونکو د مقالې لیکونکي ته ویلي له کومې ورځې چې د کان د استخراج خبره رامنځته شوې د دوی ژوند یې په غم لړلی. مخکې یې ټول شوې او هم دولت او هم طالبان ورباندې فشار راوړي

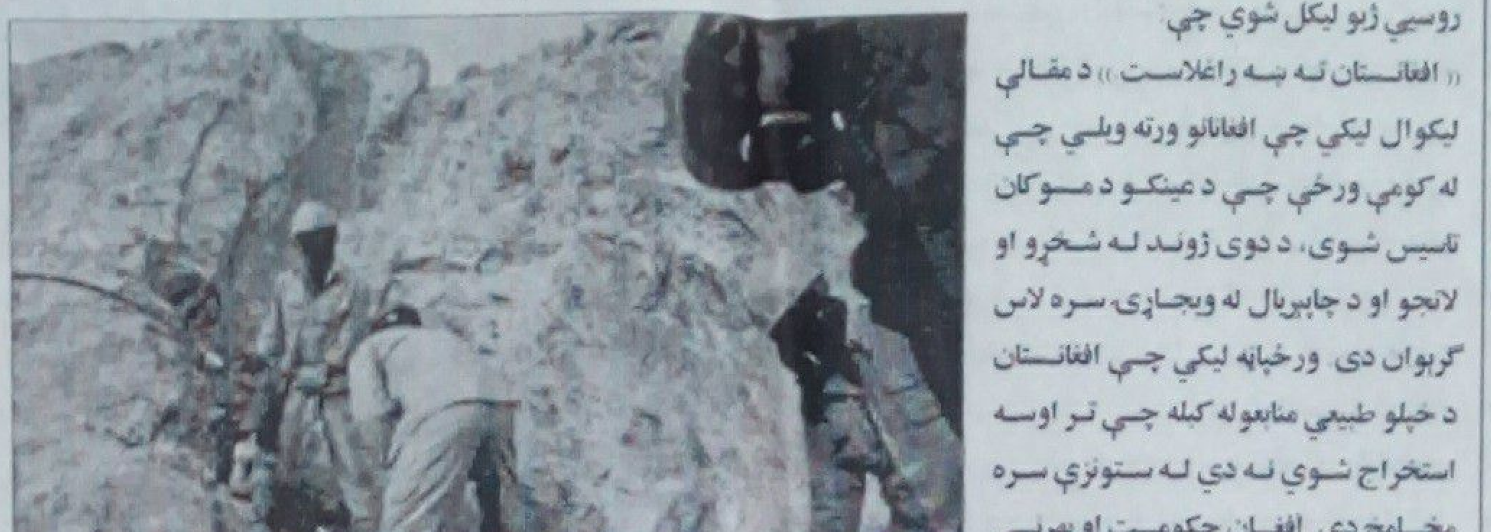

چې سیمه پرېږدي او په سیمه کې یې کم اقتصادي پرمختګ شوی دی. اندېښنه دا ده، چې د دې برېټانوي ورځپاڼې له دغو څرګندونو موخه دې؟ په اصل کې دا یې مسوولیته څرګندونې دي، چې له یوه خام فکر کس سره د مرکې پر بنسټ شوې او بیا ترې لوی دنړیوره جوړه شوې، په لوګر کې حالات داسې نه دي، لکه دې ورځپاڼې چې یې په اړه ناسمې

خرګندونې کړې دي، په هر حال بل خوا ملېټري ټایمز انټرنیټي پاڼه د یوه مطلب په عنوان کې دا پوښتنه کوې چې د امریکا د هوايي ځواکونو الس سوه یوځیان ولې تر اوسه په افغانستان کې پاتې دي؟ خپرونه په ځواب کې لیکي چې په افغانستان کې د امریکا حربي ماموریت کېدای شي له فني پلوه پای ته رسېدلی وي، خو هوايي ځواکونه یې اوس هم په دغه هېواد کې هره ورځ الوتنې کوي او په افغانستان کې د ۹۸۰۰ پاتې امریکايي عسکرو د ساتنې وظیفه اجرا کوي. وړاندې په مطلب کې راغلي چې سیاستوال او رسنۍ د افغانستان په هکله د پخوا په څېر خبرې نه کوي خو د امریکا د هوايي ځواکونو لپاره اوس هم په دغه هېواد کې جنګ دوام لري. ملېټري ټایمز زیاتوي چې په افغانستان کې د امریکايي ځواکونو په هڅو باندې اوس هم د توغندیو بریدونه کېږي. د مقالې په دوام کې د بګرام په هوايي اډه کې د یوه امریکايي منصبدارجنرال مارک کېلي له قوله لیکل شوي چې افغانستان اوس هم خطرناک ځای دی او د عسکرو حفاظت او ساتنه د ورځنیو مهمو مسایلو څخه ګڼل کېږي

د افغانستان دهوايي حریم د ساتنې لپاره د درېیو شرکتونو قراردادونه ارزول کېږي

بهیر دوروستیو پړاونو دبشپړولو په موخه دمناقصې بهیر دوام لري او هیله کېږي چې دټولو داوطلبیو په پای ته رسېدو سره یوله دغو درېیو شرکتونو څخه دهوايي حریم دکنټرول دقرارداد دګټوونکي په توګه وپېژندل شي دغه راګټوونکي شرکت بهرني ماهران استخداموي او ددندو دلایحې او دشرط پالې له مخې به چې دافغانستان ددولت له خوا برابرې شوې دي عمل وکړي دګټوونکي شرکت کارکوونکي او ماهران په مستقیمه توګه دملکي هوايي چلند خپلواکې اداري ته رپوټ ورکوي او دملکي هوايي چلند دخپلواکې اداري دفني کارکوونکو په مرسته به دهیواد دهوايي حریم په کنټرول پورې اړوندې چارې پرمخ بوځي باختر

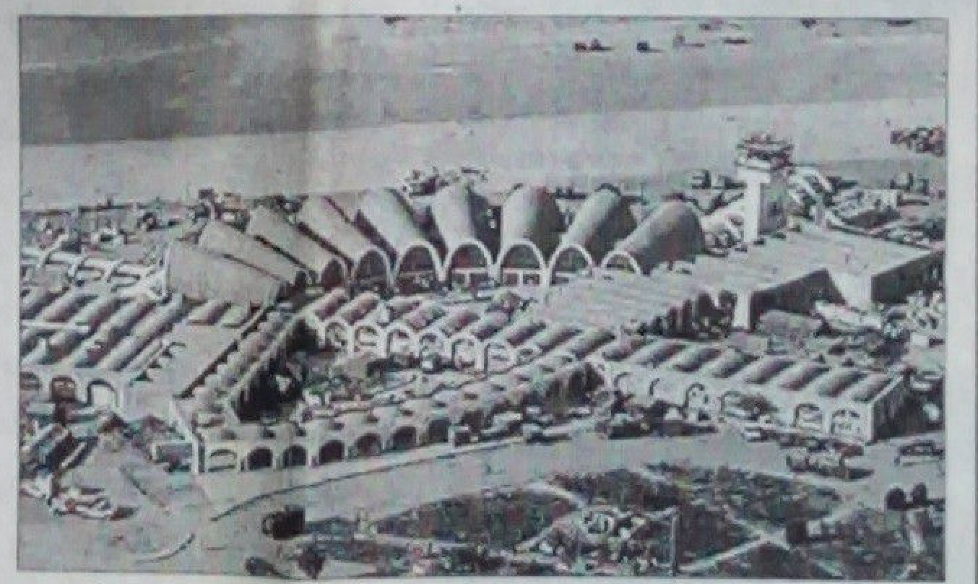

د درېیو شرکتونو دتخنیکي برخې وړاندیزونه په دې برېالي شول چې دافغانستان دهوايي حریم دکنټرول دقرارداد داخیستلو په خاطر وروستي پړاو یعنې دمالي وړاندیز ملل کېدو ته لاره پیداکړي دوړاندیزونو دپرانیستلو په مراسمو کې چې دهوايي چلند داداري دعملیاتي مرستیال محمد شاه حبیبي د ګروپ درییس کپتان عادل رسولي او دشرکتونو دمسوولینو په ګډون برخه شوې و له شپږو علاقمندو شرکتونو څخه ددوی دوړاندیزونو له څېړنې وروسته، ددرېیو شرکتونو دتخنیکي برخې وړاندیز وکولای شول چې دهیواد دهوايي حریم دکنټرول دقرارداد داخیستلو په خاطر، وروستي پړاو یعنې دمالي وړاندیز ملل کېدو ته لاره پیدا کړي همدا اوس دتدارکاتي

د اطلاعاتو اوفرهنګ وزارت خبرتیا

ټولو کابل ښاریانو ته خبر ورکول کېږي هغه لیک چې دکابل ښاروالۍ د خدماتو د معاونیت له خوا دکابل ښاروالۍ د شپږمې ناحیې ریاست ته لېږل شوی، داطلاعاتو او فرهنګ له وزارت سره په دې اړوند مشوره نه ده شوې او د اطلاعاتو اوفرهنګ وزارت او د واټونو د نومولو کمېسیون د وزیرانو شورا د مصوبې په رڼا کې په خپلې پخوالۍ پرېکړې ټینګار کوي د دغو واټونو دنومولو مسئله پرون د هیواد دملي امنیت په شورا کې طرحه شوه او د هیواد جمهور رییس به موضوع په خپله تعقیب کړي

بهرني لنډ خبرونه

په یمن کې د القاعدې مشر وژل شوی

القاعدې ډلې منلې چې په عربي ژبو وزمه کې یې مشر ناصرالوحیشي په یمن کې د امریکا په هوايي برید کې وژل شوی دی. د القاعدې عربي ټاپو وزمې ډله چې په یمن کې فعالیت لري، په یو شمېر هغو بریدونو کې تورنه ګڼل شوې، چې د امریکا پر ضد ترسره شوي دي. پر دغې ډلې د ۲۰۰۹ کال په دسمبر کې په یوې مسافر وړونکې الوتکه کې د چاودنې د هڅې تور هم لګول شوی دی. په دغې الوتکه کې چې ۲۹۰ سپرلۍ یې درلودې، په اتفا شوې ټول برید کوونکو هڅه کړې وه چې تر کالیو لاندې ځای پر ځای شوې چاودېدونکو توکو ته چاودنه ورکړي خو بریالي شوي نه وو د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د الوحیشي په اړه د مالوماتو په بدل کې د لس میلیون ډالرو جایزه اعلان کړې وه. امریکا ویلي وو، ناصر الوحیشي د امریکا د استخباراتي اداري سي آی اې له خوا د بې پیلوټه الوتکې په برید کې وژل شوی. خو د دغه هیواد حکومتي ادارو دغه خبر نه و تایید کړی. الوحیشي ۳۰ کلن و. د القاعدې تر ټولو مهم مشر ګڼل کېده او یو مهال د اسامه بن لادن شخصي سکرتر هم و

په اروپا کې د امریکايي وسلو په اړه د روسیې غبرګون

روسیې د امریکا هغه طرحه چې پر اساس یې غواړي د ناټو په هغو غړو هیوادونو کې چې له روسیې سره ګډه پوله لري درنې وسلې ځای پر ځای کړي، تر سړې جګړې وروسته د امریکا ډېر لمسوونکی ګام بللی. د روسیې د دفاع وزارت لوی چارواکي جنرال یوري یاکوبوف اعلان کړی چې له روسیې سره پر پوله د لا ډېرو امریکايي عسکرو او تجهیزاتو ځای پر ځای کول به تر سړې جګړې وروسته د امریکا تر ټولو سخت تحریک کوونکی عمل وي او دغه عمل به بې ځوابه پاتې نه شي. یاکوبوف دغه څرګندونې د امریکا د دفاع وزارت د هغې پرېکړې په غبرګون کې کړې چې غواړي د ختیځې اروپا هیوادونو ته درنې وسلې واستوي او د بالتیک حوزې په درېیو هیوادونو استونیا، لاتویا او لیتوانیا کې تر ۵۰۰۰ ډېر عسکر ځای پر ځای کړي. یاکوبوف ټینګار وکړ چې که امریکا دغه طرحه عملي کړي، نو روسیه به بې له دې چې په لوېدیځو پولو کې خپل پوځي حضور پیاوړی کړي، بله لاره ونه لري

کردي جنګیالیو د سورېې تل ابیض ښارګوټی ونیولی

کسان ترکیې ته تښتېدلي دي. د وسله والو کردانو دغه پرمختګ کې د امریکا هوايي بمبارۍ او سورېې کې د داعش خلاف په جګړه بوختو وسله والو ډلو مرسته هم شامله ده. کردان په پر تل ابیض له ونیکې ټینګولو وروسته د ترکیې پر پوله تر خپلې واکمنۍ لاندې نورو سیمو سره هم اړیکه کې وي، چې ختیځ کې له عراقه بیا لوېدیځ کې تر کوبانې پورې غځېدلې سیمه ده بل لور ته د سورېې باغیانو پر کې الفرات نومي ډله، چې له کردانو سره په دغه جګړه کې همکاري کوي وايي، د تل ابیض په ختیځ او سویل کې سخته جګړه شوې په سوریه کې کردي وسله وال وايي، د ترکیې پولې ته څېرمه یې تل ابیض ښارګوټی نیولی او د داعش جنګیالیو د اکمالاتي لارې پرلو لپاره هم اقدامات کېږي. وايي د کردش یاپولر پروتکشن یونټ، وای پي جي، له لورې مرسته استول کېږي، چې د داعش مرکز رقه سویلي لارې کنټرول تر لاسه شي. تل ابیض کې د روانې جګړې له کبله زرګونه خلک

«اټومي وسلې کمې، خو کوانې یې ډېر شوي دي»

په سویډن کې د سولې څېړنیز انسټیټوټ (سیپري) د ۲۰۱۵م کال لپاره په راپور کې ویلي، چې اوس هم په نړۍ کې څه ناڅه ۱۶۰۰۰ اټومي وسلې موجودې دي. د سولې څېړنیز نړیوال انسټیټوټ SIPRIد ۲۰۱۵م کال په راپور کې راغلي چې اوس هم په نړۍ کې ۱۵۸۵۰ اټومي وسلې موجودې دي. د یاد انسټیټوټ کاربوه شېنن کایل ویلي «موږ په عمل کې وینو چې د اټومي وسلو د زېرمو د عصري کولو پروسه روانه ده.» د سیپري په راپور کې راغلي چې د روان میلادي کال په پیل کې د تېر کال په پرتله ۵۰۰ اټومي نمونه کم شوي دي. په هغو اټوم لرونکو هیوادونو امریکا، روسیه، چین، شمالي کوریا، فرانسه، برېتانیا، اسرائیل، هند او پاکستان شامل دي. د راپور له مخې د اټومي وسلو د کمښت وجه د امریکا او روسیې له خوا د هغه تړون د عملي کېدو دوام بلل شوی، چې په کې دواړو خپل خانونه د اټومي وسلو په کمښت مکلف کړي دي. دواړو هیوادونو د سړې جګړې له پای راهیسې د خپلو وسلو له زېرمو څخه هغه اټومي وسلې لیرې کړې چې ډېرې زړې شوې وې

د مصر پر پخواني ولسمشر د مرګ سزا تایید شوه

په مصر کې یوې ملي محکمې هم د دغه هیواد پخواني ولسمشر محمد مرسي ته د اعدام سزا تایید کړه. سابقې مرسي په ۲۰۱۱ کال کې د زندان په ماتولو تورن دی چې د مصري چارواکو په وینا، ډېر مجرمین او نړې وتښتېدل محکمې له سابقې مرسي سره یو ځای د اخوان المسلمین د ګوند مشر محمد بدیع هم په مرګ او د دغه ګوند ۱۰۰ نور مشران یې د عمر بند په سزا محکوم کړل. همدغې محکمې یوه اوونۍ وړاندې محمد مرسي د فلسطین د حماس ډلې په ګډون له بهرنیو ډلو سره د جاسوسۍ په تور، په عمر بند سزا محکوم کړی و. محمد مرسي په ۲۰۱۳ کال د پوځ له لورې د ولسمشرۍ له څوکۍ راښکته کړل شو او زندان ته واستول شو. اوس د هغه پر ځای د دغه هیواد پخواني پوځي مشر عبدالفتاح السیسي ولسمشر دی. له ۲۰۱۳ کال راهیسې حکومت پر سابقې مرسي ښېلا ډېل تورونه لګولي دي، چې ټولې هدف یې داخوان المسلمین د ګوند لا خپل وي

له بهرنیو منابعو څخه

په ننګرهار کې د نباتي غوړیو د تولید فابریکه پرانیستل شوه

دکرنې او اوبو لګولو وزارت په ننګرهار ولایت کې د تیلي بوټو دغوړیو دتولید فابریکه جوړه او پرانیستله. دکرنې او اوبو لګولو وزارت دمسنیو دفتر وویل دغه فابریکه د EAVS پروژې له خوا چې دکرنې او اوبو لګولو په وزارت کې ډېره مهمه پروژه ده د یومیلیون ډالرو په ټول لګښت جوړه شوې او په ۲۴ ساعتونو کې د ۱۵ ټنو تیلي نباتي غوړیو دچاپولو ظرفیت لري. دېنداني، زغرو او کنځلو په ګډون ددغې فابریکې اومه مواد دهیواد په دننه کې برابرېږي او څه ناڅه ۱۱۰ تنه په کې په کار بوخت دي ددغې فابریکې محصولات دننګرهار او کابل په ولایتونو کې پلورل کېږي. ددغې فابریکې جوړول او پرانیستل دکرنې او اوبو لګولو وزارت دلومړیو سلو ورځو دپلان یوه برخه

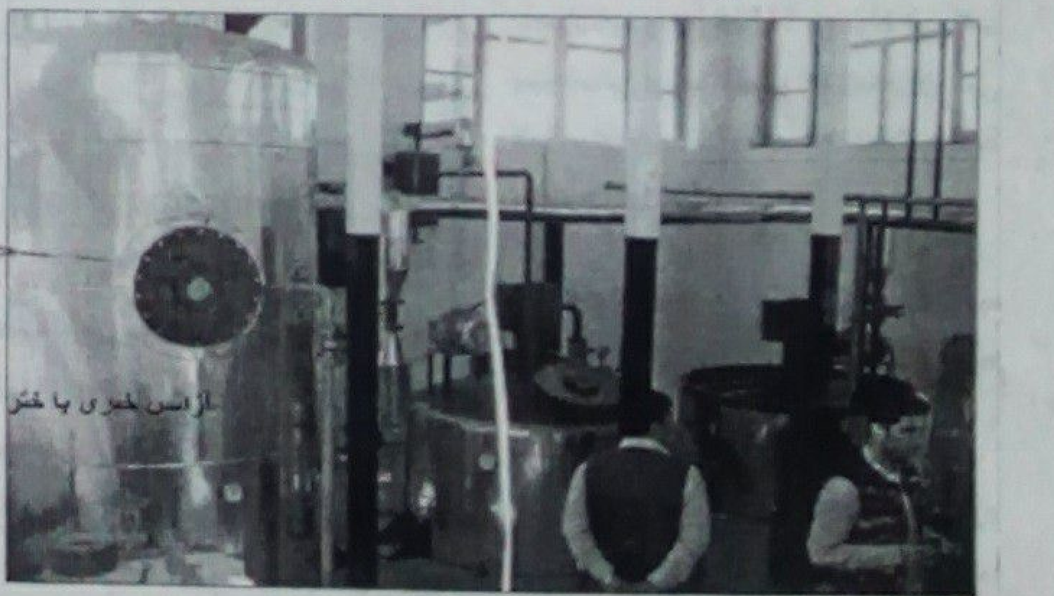

ده دغه وزارت ژمن دی چې دهیواد په بلابېلو سیمو کې دخلکو دژوندانه دښه والي او په خپلو پښو دخلکو ددرولو لپاره اوچت ګامونه واخلي باختر

ډیپلومات: د سولې لپاره غیرمتوقع ګامونه اخیستل شوي

د افغانستان د سولې موضوع د ولسمشرد کارۍ اجنډا په سرکې ده او اوس وخت رسېدلی چې د افغانستان د سولې خبرې پیل شي. د افغانستان او پاکستان لپاره د واشنګټن پخواني استازي او د راند کارپورېشن څېړونکي جېمز ډبېنز وايي، په وروستیو څو میاشتو کې د افغانستان، پاکستان او طالبانو د سولې لپاره غیرمتوقع ګامونه اخیستي دي. نوموړي چې د ۲۰۰۱ میلادي کال د بن په کنفرانس کې یې د امریکا استازیتوب کړی و، فارن افیرز خپرونې ته په مقاله کې کښلي، له ۲۰۰۱ کال راهیسې د افغانستان د سولې لپاره فرصتونه برابرېدل او بیا له منځه تلل. جېمز ډېبنز لیکلي، له طالبانو سره د امریکا له خوا د خبرو له

کول د افغانستان د سولې د پروسې په مخ کې سترخنډ و او که یا د سیاسي توافق د نشتوالي او غلط فهمیو له امله هم د سولې پروسه په ټپه درېدله. نوموړي ویلي، امریکا په ۲۰۱۰ کال کې دا ومنله چې د افغانستان د جګړې ختمېدل د سولې له لارې ممکنه ده خو یاد ډېرېدنه خبره د سولې بهیر ورو او په غیر دوامداره توګه پرمخت

کاوه جیمزډبېنز وړاندې لیکي: د افغانستان اوسني ولسمشر د سولې پروسې ته لومړیتوب ورکړی او پاکستان او چین هم لېوالتیا لري چې دغه بهیرته تازه ساه ورکړي. طالبانو هم په دې ویلو سره چې غواړي ګاونډیانو خوالي پای ته ورسېږي د سولې د خبرو لپاره خپل رضایت څرګند کړی دی. د افغانستان او پاکستان لپاره د امریکا پخواني ځانګړي استازي فارن افیرز خپرونې ته لیکلي: ټولې خواوې باید له اوسني فرصته ګټه واخلي او د سولې د پروسې د پرمختګ لپاره کار وکړي جېمزډبېنز وړاندې وايي: «امریکا باید له افغان ځواکونو سره همکاري وکړي چې د جګړې په ډګر کې د خپلو جیهو له کړنو ساتنه وکړي، پر پاکستان فشار راولي چې طالبان د خبرو مېزته کېنوي او تر ټولو مهمه دا چې له افغانستانه د خپلو سرتېرو د ایستلو په مسله کې قاطع نه اوسي او تر ۲۰۱۷ او له هغې وروسته هم له افغانستانه د خپل ملاتړ ژمنه وکړي»

Dr : Shamsulhaq Aryanfar, Head of Govt. Dailies

Editor –in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078578

د ورځپاڼې د وېش څانګه
۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷ _ ۰۷۰۷۹۶۰۱۷۱

چاپځای د آزادۍ مطبعه

د ورځپاڼو وېب سایټ www.dailies.gov.af

کتونکې ډله
- شاولي فراد
- سیدیوسف (شریفي)
- محمد صادق قلندري
- میر مسجدي عزیزي
- نورالحق (بلوچ)
- اصغر نهي
- حبیب الرحمن ابراهیمي

د ورځپاڼو رییس دکتورشمس الحق آریان فر ۰۷۹۹۳۲۵۸۵۰

آمر او مسوول مدیر احمد زلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰

سرپرست مسوول مکرتر شېرمحمد نظري ۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵

ویزاین احمدشاه سخي ۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

بریښنالیک: hewad1948@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library